

Dos. L'antepenúltim paràgraf de l'article 90 quedarà redactat com segueix:

«Els acords dels cònjuges, adoptats per a regular les conseqüències de la nul·litat, de la separació o del divorci seran aprovats pel jutge, excepte si són danyosos per als fills o greument perjudicials per a un dels cònjuges. Si les parts proposen un règim de visites i comunicació dels néts amb els avis, el jutge podrà aprovar-lo amb l'audiència prèvia dels avis en què estos presten el seu consentiment. La denegació dels acords haurà de fer-se mitjançant una resolució motivada i en este cas els cònjuges han de sotmetre a la consideració del jutge nova proposta per a la seua aprovació, si és procedent. Des de l'aprovació judicial, podran fer-se efectius per la via de constrenyiment.»

Tres. S'introdueix un segon paràgraf en l'article 94, que tindrà la redacció següent:

«Igualment podrà determinar, amb l'audiència prèvia dels pares i dels avis, que hauran de prestar el seu consentiment, el dret de comunicació i visita dels néts amb els avis, conforme a l'article 160 d'este Codi, tenint sempre present l'interés del menor.»

Quatre. Es modifiquen els dos paràgrafs de la mesura 1a de l'article 103, que queden redactats de la manera següent:

«1a. Determinar, en interés dels fills, amb quin dels cònjuges han de quedar els subjectes a la pàtria potestat d'ambdós i prendre les disposicions apropiades d'acord amb el que estableix este codi i, en particular, la forma en què el cònjuge apartat dels fills podrà complir el deure de vetlar per estos i el temps, manera i lloc en què podrà comunicar amb ells i tindre'ls en la seua companyia.

Excepcionalment, els fills podran ser encomanats als avis, parents o altres persones que així ho consenten i, si no n'hi ha, a una institució idònia, conferint-los-els les funcions tutelars que exerciran sota l'autoritat del jutge.»

Cinc. Els paràgrafs segon i tercer de l'article 160, quedaran redactats de la forma següent:

«No podran impedir-se sense justa causa les relacions personals del fill amb els seus avis i d'altres parents i acostats.

En cas d'oposició, el jutge, a petició del menor, avis, parents o acostats, resoldrà ateses les circumstàncies. Especialment haurà d'assegurar que les mesures que es fixen per a afavorir les relacions entre avis i néts, no faculden la infracció de les resolucions judicials que restringisquen o suspenguin les relacions dels menors amb algun dels seus progenitors.»

Sis. L'article 161 queda redactat com segueix:

«Article 161.

Tractant-se del menor acollit, el dret que als seus pares, avis i la resta de parents correspon per a visitar-lo i relacionar-se amb ell, haurà de ser regulat o suspès pel jutge, ateses les circumstàncies i l'interés del menor.»

Article segon. *Modificació de la Llei d'Enjudiciament Civil en matèria de relacions familiars dels néts amb els avis.*

S'afeg un ordinal més a l'apartat 1 de l'article 250 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil, amb la redacció següent:

«12. Les que pretenguen l'efectivitat dels drets reconeguts en l'article 160 del Codi Civil. En estos casos el juí verbal se substanciarà amb les peculiaritats disposades en el capítol I del títol I del llibre IV d'esta llei.»

Disposició transitòria única. *Processos pendents de resolució.*

El que disposa esta llei s'aplicarà en els processos de separació, nul·litat i divorci que s'incoen amb posterioritat a la seua entrada en vigor.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Esta llei es dicta a l'empara de la competència que correspon a l'Estat conforme a l'article 149.1.6 i 8 de la Constitució.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

La present llei entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 21 de novembre del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

21339 *LLEI 43/2003, de 21 de novembre, de la Forest.*
(«BOE» 280, de 22-11-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Cortes Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

«L'ordenació, la conservació i el desenvolupament sostenible de tots els tipus de boscos són fonamentals per al desenvolupament econòmic i social, la protecció del medi ambient i els sistemes sustentadors de la vida en el planeta. Els boscos són part del desenvolupament sostenible.»

Esta declaració de l'Assemblea de Nacions Unides, en la seua sessió especial de juny de 1997, és una clara expressió del valor i el paper que la forest exercix en la nostra societat. Acollint esta concepció, esta llei estableix un nou marc legislatiu regulador de la forest, per a la

reorientació de la conservació, millora i aprofitament dels espais forestals en tot el territori espanyol d'acord amb la realitat social i econòmica actual, així com amb la nova configuració de l'Estat autonòmic creat per la nostra Constitució.

La Llei de la Forest de 1957 ha complit quasi mig segle, i ho ha fet amb l'eficàcia que la seua pròpia longevitat demostra. No obstant això, el mandat contingut en la Constitució espanyola de 1978 de dotar-nos d'un marc legislatiu bàsic en matèria forestal no pot ser realitzat adequadament per la Llei de 1957. El marc polític i institucional, el context econòmic i social i el nou paradigma ambiental marcat especialment per les tendències internacionals, en un món intensament globalitzat, tenen molt poc a veure amb els imperants en els anys 50 del passat segle.

És l'objecte d'esta llei constituir-se en un instrument eficaç per a garantir la conservació de la forest espanyola, així com promoure la seua restauració, millora i racional aprofitament recolzant-se en la indispensable solidaritat col·lectiva. La llei s'inspira en uns principis emmarcats en el concepte primer i fonamental de la gestió forestal sostenible. A partir d'este es poden deduir els altres: la multifuncionalitat, la integració de la planificació forestal en l'ordenació del territori, la cohesió territorial i subsidiarietat, el foment de les produccions forestals i del desenvolupament rural, la conservació de la biodiversitat forestal, la integració de la política forestal en els objectius ambientals internacionals, la cooperació entre les Administracions i l'obligada participació de tots els agents socials i econòmics interessats en la presa de decisions sobre el medi forestal.

El concepte de forest arreplega el compliment de les diverses funcions del territori forestal i dóna entrada a les comunitats autònomes en el marge de regulació sobre terrenys agrícoles abandonats, sòls urbans i urbanitzables i la determinació de la dimensió de la unitat mínima que serà considerada forest a l'efecte de la llei.

La llei designa les Administracions autonòmiques com a les responsables i competents en matèria forestal, d'acord amb la Constitució i els estatuts d'autonomia. Al mateix temps, aclaria les funcions de l'Administració General de l'Estat, fonamentades en la seua competència de legislació bàsica en matèria de forests, aprofitaments forestals i medi ambient, a més d'altres títols. En tot cas, opta amb claredat per la col·laboració i cooperació entre les Administracions per a benefici d'un medi forestal que no entén de fronteres administratives. Per estos mateixos motius, es revitalitza el paper de les Administracions locals en la política forestal, concedint-los una major participació en l'adopció de decisions que incidixen directament sobre la seua pròpia forest, amb això es reconeix el seu paper com a principals propietaris forestals públics a Espanya i la seua contribució a la conservació d'uns recursos naturals que beneficien tota la societat.

En la mateixa línia, la llei estableix com a principi general que els propietaris de la forest siguen els responsables de la seua gestió tècnica i material, sense perjudici de les competències administratives de les comunitats autònomes en tots els casos i del que estes disposen en particular per a la forest catalogada d'utilitat pública.

Són els propietaris de la forest els qui primer i més directament es responsabilitzen de la seua gestió sostenible. Per a garantir esta gestió, la llei pretén l'impuls decidit de l'ordenació de la forest, a través d'instruments per a la gestió com els projectes d'ordenació de la forest, plans d'ordenació, plans tècnics o figures equivalents; este un dels elements clau de la nova legislació.

Per la seua titularitat la forest és pública o privada, però tots són béns que complixen una clara funció social i per tant estan subjectes al mandat constitucional segons el qual les lleis delimiten el dret i al mateix temps la funció social de la propietat. En el cas de la forest catalogada d'utilitat pública, la llei opta per la seua declaració com a domini públic, constituint-se el domini públic forestal amb esta forest junt amb la resta de forest afectada a un ús o servici públic. D'esta manera, es dóna el màxim grau d'integritat i permanència al territori públic forestal de major qualitat. Al mateix temps, obri la possibilitat de la utilització del domini públic forestal pels ciutadans per a aquells usos respectuosos amb el medi natural.

La institució del Catàleg de Forests d'Utilitat Pública, de gran tradició històrica en la regulació jurídica de la forest pública a Espanya i instrument fonamental en la seua protecció, roman i es reforça en la llei. En primera instància, a l'homologar el seu règim, que ja era de quasi domini públic, amb el dels béns plenament demaniales. En segon lloc, a l'ampliar els motius de catalogació; en concret, s'han afegit aquells que més contribuïxen a la conservació de la diversitat biològica i, en particular, aquells que constituïsquen o formen part d'espais naturals protegits o espais de la xarxa europea Natura 2000. També es reforça en termes equivalents la figura de la forest protectora i el seu registre, la declaració del qual s'estimula amb incentius econòmics.

La llei concedix especial rellevància a un aspecte fonamental per a la definició de la política forestal, com és el de la informació. Es tracta d'establir els mecanismes per a disposar d'una informació forestal actualitzada i de qualitat per a tot el territori espanyol sobre la base de criteris i metodologies comunes. Esta informació es coordinarà i plasmarà en l'Estadística forestal espanyola, entre els objectius de la qual ressalta el de facilitar l'accés del ciutadà a la informació vinculada al món forestal.

La llei constata la necessitat de la planificació forestal a escala general, consagrant l'existència de l'Estratègia forestal espanyola i el Pla forestal espanyol. En este àmbit, la novetat més important de la llei la constituïxen els plans d'ordenació dels recursos forestals (PORF). Es configuren com a instruments de planificació forestal d'àmbit comarcal integrats en el marc de l'ordenació del territori, amb la qual cosa la planificació i gestió forestals es connecten amb el decisiu àmbit de l'ordenació territorial.

Pel que fa als aprofitaments forestals, la llei incidix en la importància que la forest dispose del seu corresponent instrument de gestió, de tal manera que per a la forest ordenada o, si és el cas, inclosa en l'àmbit d'aplicació d'un PORF, l'Administració es limitarà a comprovar que l'aprofitament proposat és conforme amb les previsions del mencionat instrument.

Es reforça també la conservació de la forest per mitjà de l'establiment de condicions restrictives per al canvi de l'ús forestal de qualsevol forest, independentment de la seua titularitat o règim jurídic.

En matèria d'incendis forestals, la llei es fa ressò de la importància del paper de la societat civil en la seua prevenció. D'acord amb això, estableix l'obligació de tota persona d'avisar de l'existència d'un incendi, i, si és el cas, de col·laborar en el seu combat. Així mateix, promou campanyes de conscienciació i sensibilització ciutadana. Es posa també especial èmfasi en la necessitat de coordinació de les diferents Administracions en la prevenció i combat dels incendis. La llei proposa la designació de les anomenades zones d'alt risc d'incendi,

que hauran d'estar proveïdes del seu corresponent pla de defensa. Així mateix, estableix l'obligació de restauració dels terrenys incendiats, quedant prohibit el canvi d'ús forestal per raó de l'incendi.

Un altre aspecte rellevant d'esta llei és la previsió de mesures de foment de la gestió sostenible de la forest, per mitjà de subvencions i altres incentius per les externalitats ambientals, a més de considerar inclosos entre els fins d'interés general els orientats a la gestió forestal sostenible, als efectes de la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de Règim fiscal de les entitats sense fins lucratiu i dels incentius fiscals al mecenatge.

Amb estes mesures es vol contribuir al reconeixement dels beneficis generals que els propietaris aporten a la societat amb la seua forest.

Per a incidir una vegada més en l'impuls a l'ordenació de tota la forest, els incentius només seran aplicables a la forest que tinga un instrument de gestió, i a més tindrà prioritat la forest declarada protectora o la forest catalogada.

Finalment, es regula un règim d'infraccions i sancions en les matèries objecte d'esta llei que estableix els criteris per a la qualificació de les infraccions segons la seua gravetat i que fixa les sancions corresponents.

Esta llei es dicta en virtut de l'article 149.1.8a, 14a, 15a, 18a i 23a de la Constitució, que reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació civil, hisenda general, foment i coordinació de la investigació, bases del règim jurídic de les Administracions públiques i legislació bàsica sobre protecció del medi ambient i la forest i aprofitaments forestals, respectivament.

TÍTOL I

Disposicions generals

CAPÍTOL I

Objecte i conceptes generals

Article 1. *Objecte.*

Esta llei té com a objecte garantir la conservació i protecció de la forest espanyola, promovent la seua restauració, millora i racional aprofitament, recolzant-se en la solidaritat col·lectiva.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

1. Esta llei és d'aplicació a totes les forests espanyoles d'acord amb el concepte contingut en l'article 5. En el cas de la forest veïnal de mancomú, esta llei els és aplicable sense perjudici d'allò que s'ha establert en la seua legislació especial.

2. Als terrenys de condició mixta agrosilvopastoral, i en particular a les deveses, se'ls aplicarà esta llei quant a les seues característiques i aprofitaments forestals, sense perjudici de l'aplicació de la normativa que els corresponga per les seues característiques agropecuàries.

3. Les forests que siguen espais naturals protegits o en forme part es regixen per la seua legislació específica, així com per les disposicions d'esta llei en el que no siga contrari a aquella.

4. Les vies pecuàries que travessen o afronten amb les forests es regixen per la seua legislació específica, així com per les disposicions d'esta llei, en el que no siga contrari a aquella.

Article 3. *Principis.*

Són principis que inspiren esta llei:

- a) La gestió sostenible de les forests.
- b) El compliment equilibrat de la multifuncionalitat de les forests en els seus valors ambientals, econòmics i socials.
- c) La planificació forestal en el marc de l'ordenació del territori.
- d) El foment de les produccions forestals i els seus sectors econòmics associats.
- e) La creació d'ocupació i el desenvolupament del medi rural.
- f) La conservació i restauració de la biodiversitat dels ecosistemes forestals.
- g) La integració en la política forestal espanyola dels objectius de l'acció internacional sobre protecció del medi ambient, especialment en matèria de desertificació, canvi climàtic i biodiversitat.
- h) La col·laboració i cooperació de les diferents Administracions públiques en l'elaboració i execució de les seues polítiques forestals.
- i) La participació en la política forestal dels sectors socials i econòmics implicats.

Article 4. *Funció social de les forests.*

La forest, independentment de la seua titularitat, exercix una funció social rellevant, tant com a font de recursos naturals com per ser proveïdora de múltiples servicis ambientals, entre estos, de protecció del sòl i del cicle hidrològic; de fixació del carboni atmosfèric; de depòsit de la diversitat biològica i com a elements fonamentals del paisatge.

El reconeixement d'estos recursos i externalitats, dels quals tota la societat es beneficia, obliga les Administracions públiques a vetlar en tots els casos per la seua conservació, protecció, restauració, millora i ordenat aprofitament.

Article 5. *Concepte de forest.*

1. A l'efecte d'esta llei, s'entén per forest tot terreny en què vegeten espècies forestals arbòries, arbustives, de matoll o herbàcies, siga espontàniament o procedisquen de sembra o plantació, que complisquen o puguen complir funcions ambientals, protectores, productores, culturals, paisatgístiques o recreatives.

Tenen també la consideració de forest:

- a) Els terrenys erms, penyals i arenals.
- b) Les construccions i infraestructures destinades al servici de la forest en què s'ubiquen.
- c) Els terrenys agrícoles abandonats que complisquen les condicions i terminis que determine la comunitat autònoma, i sempre que hagen adquirit signes inequívocs del seu estat forestal.
- d) Tot terreny que, sense reunir les característiques descrites anteriorment, s'adscriba a la finalitat de ser repoblat o transformat a l'ús forestal, de conformitat amb la normativa aplicable.

2. No tenen la consideració de forest:

- a) Els terrenys dedicats al cultiu agrícola.
- b) Els terrenys urbans i aquells altres que excloga la comunitat autònoma en la seua normativa forestal i urbanística.

3. Les comunitats autònomes, d'acord amb les característiques del seu territori, podran determinar la dimensió de la unitat administrativa mínima que serà considerada forest a l'efecte de l'aplicació d'esta llei.

Article 6. *Definicions.*

Als efectes d'esta llei, es definixen els termes següents:

- a) Forestal: tot allò relatiu a la forest.
- b) Espècie forestal: espècie arbòria, arbustiva, de matoll o herbàcia que no és característica de manera exclusiva del cultiu agrícola.
- c) Gestió: el conjunt d'activitats d'índole tècnica i material relatives a la conservació, millora i aprofitament de la forest.
- d) Selvicultura: conjunt de tècniques que tracten de la conservació, millora, aprofitament i regeneració o, si és el cas, restauració, de les masses forestals.
- e) Gestió forestal sostenible: l'organització, administració i ús de la forest de manera i intensitat que permeta mantindre la seua biodiversitat, productivitat, vitalitat, potencialitat i capacitat de regeneració, per a atendre, ara i en el futur, les funcions ecològiques, econòmiques i socials rellevants en l'àmbit local, nacional i global, i sense produir danys a altres ecosistemes.
- f) Repoblació forestal: introducció d'espècies forestals en un terreny per mitjà de sembra o plantació. Pot ser repoblament o reforestació.
- g) Repoblament: repoblació, per mitjà de sembra o plantació, d'un terreny que era agrícola o estava dedicat a altres usos no forestals.
- h) Reforestació: reintroducció d'espècies forestals, per mitjà de sembra o plantació, en terrenys que van estar poblats forestalment fins a èpoques recents, però que van quedar rasos a causa de tala, incendis, vendavals, plagues, malalties o altres motius.
- i) Aprofitaments forestals: els llenyosos i els per a fusta, inclosa la biomassa forestal, els de suro, pastos, caça, fruits, bolets, plantes aromàtiques i medicinals, productes apícoles i els altres productes i servicis amb valor de mercat característics de la forest.
- j) Pla d'aprofitament: document que descriu l'objecte de l'aprofitament i especifica l'organització i mitjans a emprar, incloses extracció i, si és el cas, les mesures per a garantir la sostenibilitat d'acord amb les pràctiques de bona gestió arrellegades en la normativa de la comunitat autònoma o en les directrius del PORF.
- k) Incendi forestal: el foc que s'estén sense control sobre combustibles forestals situats en la forest.
- l) Canvi de l'ús forestal: tota actuació material o acte administratiu que faça perdre a la forest el seu caràcter de tal.
- m) Instruments de gestió forestal: sota esta denominació s'inclouen els projectes d'ordenació de les forests, plans dasocràtics, plans tècnics o unes altres figures equivalents.
- n) Projecte d'ordenació de les forests: document que sintetitza l'organització en el temps i l'espai de la utilització sostenible dels recursos forestals, per a fusta i no per a fusta, en una forest o grup de forests, per a la qual cosa ha d'incloure una descripció detallada del terreny forestal en els seus aspectes ecològics, legals, socials i econòmics i, en particular, un inventari forestal amb un nivell de detall tal que permeta la presa de

decisiones quant a la selvicultura que cal aplicar en cada una de les unitats de la forest i a l'estimació de les seues rendes.

ñ) Pla dasocràtic o pla tècnic: projecte d'ordenació de forests que, per la seua singularitat —xicoteta extensió; funcions preferents diferents de les de producció de fusta o suro; masses immadures (sense arbratge en edat de tala), etc.— necessiten una regulació més senzilla de la gestió dels seus recursos arboris. D'acord amb això, l'inventari forestal podrà ser més simplificat, si bé serà necessari que incorpore informació sobre densitats en nombre de peus i àrees basimètriques, en el cas de forests poblades d'arbres.

o) Forest ordenada: la que disposa d'instrument de gestió forestal vigent.

p) Certificat forestal: procediment voluntari pel qual una tercera part independent proporciona una garantia escrita tant que la gestió forestal és conforme amb criteris de sostenibilitat com que es realitza un seguiment fiable des de l'origen dels productes forestals.

q) Agent forestal: agent de l'autoritat pertanyent a les Administracions públiques que, d'acord amb la seua pròpia normativa i amb independència de la denominació corporativa específica, pot tindre encomanades, entre unes altres funcions, les de policia i custòdia dels béns jurídics de naturalesa forestal.

CAPÍTOL II

Competències de les Administracions públiques

Article 7. *Administració General de l'Estat.*

1. Corresponen a l'Administració General de l'Estat en les matèries relacionades amb esta llei les següents competències de manera exclusiva:

- a) La gestió de les forests de la seua titularitat.
- b) La representació internacional d'Espanya en matèria forestal.

2. Així mateix, corresponen a l'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les comunitats autònomes i sense perjudici de les seues competències en estos àmbits, les funcions que es mencionen a continuació:

a) La definició dels objectius generals de la política forestal espanyola. En particular, aprovarà els documents següents:

- 1r. Estratègia forestal espanyola.
- 2n. Pla forestal espanyol.
- 3r. Programa d'acció nacional contra la desertificació.
- 4t. Pla nacional d'actuacions prioritàries de restauració hidrologicoforestal.

b) La recopilació, elaboració i sistematització de la informació forestal per a mantindre i actualitzar l'Estadística forestal espanyola.

c) La normalització dels mitjans materials per a l'extinció d'incendis forestals en tot el territori espanyol, així com el desplegament de mitjans estatals de suport a les comunitats autònomes, per a completar la cobertura de les forests contra incendis.

d) L'exercici de les funcions necessàries per a l'adopció de mesures fitosanitàries urgents, així com vetllar per l'adequada execució, coordinació i seguiment

d'estes, en situacions excepcionals en què hi haja greu perill d'extensió de plagues forestals, de conformitat amb l'article 16 de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal.

e) La promoció de plans de formació i ocupació del sector forestal.

f) L'elaboració de programes de millora genètica i conservació de recursos genètics forestals d'àmbit nacional, així com l'establiment de normes bàsiques sobre procedència, producció, utilització i comercialització dels materials forestals de reproducció i, en particular, la determinació de les seues regions de procedència i el manteniment del Registre i del Catàleg Nacional de Materials de Base.

g) L'elaboració i aprovació de les Instruccions bàsiques per a l'ordenació i aprofitament de forests.

h) Les actuacions de restauració hidrologicoforestal.

i) El foment de la investigació científica i la innovació tecnològica en l'àmbit forestal.

3. Correspon així mateix a l'Administració General de l'Estat l'exercici d'aquelles altres competències que li conferix la legislació i, en particular:

a) La coordinació de l'administració del Catàleg de Forests d'Utilitat Pública, així com la del Registre de forests protectores.

b) La coordinació en l'establiment i manteniment de les xarxes europees de parcel·les per al seguiment de les interaccions de la forest amb el medi ambient.

Article 8. *Comunitats autònomes.*

1. Les comunitats autònomes exercixen aquelles competències que en matèria de forest i aprofitaments forestals, i les que en virtut d'altres títols competencials que incidixen en esta llei, tenen atribuïdes en els seus estatuts d'autonomia.

2. La Comunitat Foral de Navarra exercix les competències en matèria de forests i aprofitaments forestals en els termes previstos en la Llei Orgànica 13/1982, de 10 d'agost, de Reintegració i Amillorament del Règim Foral de Navarra.

Article 9. *Administració local.*

Les entitats locals, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat i de la legislació de les comunitats autònomes, exercixen les competències següents:

a) La gestió de les forests de la seua titularitat no incloses en el Catàleg de Forests d'Utilitat Pública.

b) La gestió de les forests catalogades de la seua titularitat quan així es dispose en la legislació forestal de la comunitat autònoma.

c) La disposició del rendiment econòmic dels aprofitaments forestals de totes les forests de la seua titularitat, sense perjudi del que disposa l'article 38 en relació amb el fons de millores de forests catalogades o, si és el cas, del que disposa la normativa autonòmica.

d) L'emissió d'informe preceptiu en el procediment d'elaboració dels instruments de gestió relatius a les forests de la seua titularitat incloses en el Catàleg de Forests d'Utilitat Pública.

e) L'emissió d'altres informes preceptius previstos en esta llei, relatius a les forests de la seua titularitat.

f) Aquelles altres que, en la matèria objecte d'esta llei, els atribuïska, de manera expressa, la legislació

forestal de la comunitat autònoma o altres lleis que siguen d'aplicació.

Article 10. *Òrgans de coordinació i consultiu de la política forestal espanyola.*

1. Correspon a la Conferència Sectorial de Medi Ambient, assistida per la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa, la coordinació entre l'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes per a la preparació, estudi i desenvolupament de les qüestions pròpies de la política forestal espanyola. A este efecte, es constituïx en el si de la Comissió Nacional el Comitè Forestal com a òrgan de treball específic en esta matèria.

2. El Consell Nacional de Boscos és l'òrgan consultiu i assessor de l'Administració General de l'Estat en matèria de forests i recursos forestals i servix com a instrument de participació de totes aquelles parts interessades en la planificació i organització del sector forestal.

TÍTOL II

Classificació i règim jurídic de les forests

CAPÍTOL I

Classificació de les forests

Article 11. *Forest pública i forest privada.*

1. Per raó de la seua titularitat la forest pot ser pública o privada.

2. Són forests públiques les pertanyents a l'Estat, a les comunitats autònomes, a les entitats locals i a altres entitats de dret públic.

3. Són forests privades les pertanyents a persones físiques o jurídiques de dret privat, ja siga individualment o en règim de copropietat.

4. La forest veïnal de mancomú té naturalesa especial derivada de la seua propietat en comú, subjecta a les limitacions d'indivisibilitat, inalienabilitat, imprescriptibilitat i inembargabilitat. Sense perjudi del que preveu l'article 2.1 d'esta llei, se li aplicarà el que es disposa per a la forest privada.

Article 12. *Forests de domini públic i forests patrimonials.*

1. Són de domini públic o demaniais i integren el domini públic forestal:

a) Per raons de servici públic, les forests incloses en el Catàleg de Forests d'Utilitat Pública a l'entrada en vigor d'esta llei, així com les que s'incloguen en este d'acord amb l'article 16.

b) Les forests comunals, pertanyents a les entitats locals, mentre el seu aprofitament corresponga al comú dels veïns.

c) Aquelles altres forests que, sense reunir les característiques anteriors, hagen sigut afectades a un ús o servici públic.

2. Són forests patrimonials les de propietat pública que no siguen demaniais.

Article 13. Forests catalogades d'utilitat pública.

A partir de l'entrada en vigor d'esta llei, les comunitats autònomes podran incloure en el Catàleg de Forests d'Utilitat Pública les forests públiques compreses en alguns dels supòsits següents:

- a) Les que siguin essencials per a la protecció del sòl davant de processos d'erosió.
- b) Les situades en capçaleres de conques hidrogràfiques i aquelles altres que contribuïsqen decisivament a la regulació del règim hidrològic, evitant o reduint allaus, riuades i inundacions i defenent poblacions, cultius i infraestructures.
- c) Les que eviten o reduïsqen els despreniments de terres o roques i l'aterrament d'embassaments i aquelles que protegeïsqen cultius i infraestructures contra el vent.
- d) Les que sense reunir plenament en el seu estat actual les característiques descrites en els paràgrafs a), b) o c) siguin destinades a la repoblació o millora forestal amb els fins de protecció en estos indicats.
- e) Les que contribuïsqen a la conservació de la diversitat biològica, a través del manteniment dels sistemes ecològics, la protecció de la flora i la fauna o la preservació de la diversitat genètica i, en particular, les que constituïsqen o formen part d'espais naturals protegits, zones d'especial protecció per a les aus, zones d'especial conservació o unes altres figures legals de protecció, així com les que constituïsqen elements rellevants del paisatge.
- f) Aquelles altres que establisca la comunitat autònoma en la seua legislació.

CAPÍTOL II**Règim jurídic de les forests públiques****Article 14. Règim jurídic de les forests demaniales.**

Les forests del domini públic forestal són inalienables, imprescriptibles i inembargables i no estan subjectes a cap tribut que grave la seua titularitat.

Article 15. Règim d'usos en el domini públic forestal.

1. L'Administració gestora de les forests demaniales podrà donar caràcter públic a aquells usos respectuosos amb el medi natural, sempre que es realitzen sense ànim de lucre i d'acord amb la normativa vigent, en particular amb el que preveuen els instruments de planificació i gestió aplicables, i quan siguin compatibles amb els aprofitaments, autoritzacions o concessions legalment establits.

2. L'Administració gestora de les forests demaniales sotmetrà a atorgament d'autoritzacions aquelles activitats que, d'acord amb la normativa autonòmica, la requerisquen per la seua intensitat, perillositat o rendibilitat. En les forests catalogades serà preceptiu l'informe favorable de l'òrgan forestal de la comunitat autònoma.

3. Sense perjudi del que disposa l'apartat anterior, els aprofitaments forestals en el domini públic forestal es regiran pel que s'establix en els articles 36 i 37 d'esta llei.

4. L'Administració gestora de les forests demaniales sotmetrà a atorgament de concessió totes aquelles activitats que impliquen una utilització privativa del domini

públic forestal. En les forests catalogades, esta concessió requerirà l'informe favorable de compatibilitat amb la persistència dels valors naturals de les forests per part de l'òrgan forestal de la comunitat autònoma.

Article 16. Catàleg de Forests d'Utilitat Pública.

1. El Catàleg de Forests d'Utilitat Pública és un registre públic de caràcter administratiu en què s'inscriuen totes les forests declarades d'utilitat pública.

2. La inclusió i exclusió de forests en el Catàleg de Forests d'Utilitat Pública i l'administració d'este correspon a les comunitats autònomes en els seus respectius territoris. Les comunitats autònomes traslladaran al Ministeri de Medi Ambient de les inscripcions que practiquen així com de les resolucions administratives i sentències judicials fermes que comporten modificacions en el catàleg, incloses les que afecten permutes, prevalences i resolucions que, amb caràcter general, suposen la revisió i actualització de les forests catalogades.

3. La inclusió en el Catàleg de Forests d'Utilitat Pública de les forests públiques a què es referix l'article 13 es farà d'ofici o a instàncies del titular, i s'adoptarà per acord de l'òrgan competent que determine cada comunitat autònoma, a proposta del seu respectiu òrgan forestal, amb la instrucció prèvia del corresponent procediment en què haurà de ser sentida l'Administració titular i, si és el cas, els titulars de drets sobre estes forests.

4. L'exclusió d'una forest del Catàleg de Forests d'Utilitat Pública només serà procedent quan haja perdut les característiques per les quals va ser catalogada i es regularà pel procediment descrit en l'apartat anterior. L'exclusió parcial o permuta d'una part no significativa d'una forest catalogada podrà ser autoritzada per la comunitat autònoma, a proposta del seu òrgan forestal, sempre que supose una millor definició de la superfície de la forest o una millora per a la seua gestió i conservació.

5. Amb caràcter excepcional, la comunitat autònoma, amb un informe previ del seu òrgan forestal i, si és el cas, de l'entitat titular, podrà autoritzar l'exclusió o permuta d'una part d'una forest catalogada per raons diferents de les previstes en l'apartat anterior.

Article 17. Desafectació de forests demaniales.

1. La desafectació de les forests catalogades del domini públic forestal requerirà, sense perjudi del que preveu l'article 18.4, la seua exclusió prèvia del catàleg.

2. La desafectació de les restants forests demaniales es tramitarà per la seua Administració titular i requerirà, en tot cas, l'informe favorable de l'òrgan forestal de la comunitat autònoma.

3. La comunitat autònoma regularà el procediment de desafectació de les forests demaniales.

Article 18. Efectes jurídics de la inclusió de les forests en el Catàleg de Forests d'Utilitat Pública.

1. La titularitat que en el catàleg s'assigne a una forest només pot impugnar-se en juí declaratiu ordinari de propietat davant dels tribunals civils, no permetent-se l'exercici de les accions reals de l'article 41 de la Llei Hipotecària.

2. En els casos en què es promoguen juís declaratius ordinaris de propietat de forests catalogades, serà part demandada la comunitat autònoma, a més de, si és el cas, l'entitat titular de la forest.

3. L'Administració titular o gestora inscriurà les forests catalogades, així com qualsevol dret sobre estes, en el Registre de la Propietat, per mitjà de certificat acompanyat per un pla topogràfic de la forest o l'alçat per a la delimitació, a escala apropiada. En el certificat expedit per a la dita inscripció s'inclourà la referència cadastral de l'immoble o immobles que constitueixen la forest catalogada, d'acord amb la Llei 48/2002, de 23 de desembre, del Cadastre Immobiliari.

4. Quan una forest catalogada es trobe afectada per un expedient del qual pugua derivar-se una altra declaració de demanialitat diferent de la forestal, a excepció dels declarats com d'interès general per l'Estat, i sense perjudici del que, si és el cas, dispose la declaració d'impacte ambiental, les Administracions competents buscaran vies de cooperació a fi de determinar quina de estes declaracions ha de prevaldre. En el supòsit de discrepància entre les Administracions, resoldrà, segons l'Administració que haja tramitat l'expedient, el Consell de Ministres o l'òrgan que la comunitat autònoma determine. En el cas que ambdós foren compatibles, l'Administració que haja gestionat l'expedient tramitarà, en peça separada, expedient de concurrència, a fi d'harmonitzar el doble caràcter demanial.

Article 19. *Característiques jurídiques de les forests patrimonials.*

1. La usurpació o prescripció adquisitiva de les forests patrimonials només es donarà per mitjà de la possessió en concepte d'amo, pública, pacífica i no interrompuda durant 30 anys.

2. S'entendrà interrompuda la possessió a l'efecte de la prescripció per la realització d'aprofitaments forestals, per la iniciació d'expedients sancionadors o per qualsevol acte possessori realitzat per l'Administració propietària de la forest.

CAPÍTOL III

Recuperació possessòria i delimitació de la forest pública

Article 20. *Investigació i recuperació possessòria de les forests demanials.*

1. Els titulars de les forests demanials, junt amb l'Administració gestora en les forests catalogades, podran investigar la situació de terrenys que es presumisquen pertanyents al domini públic forestal, per a la qual cosa podran demanar totes les dades i informes que es consideren necessaris.

2. Els titulars de les forests demanials, junt amb l'Administració gestora en les forests catalogades, podran exercir la potestat de recuperació possessòria dels posseïts indegudament per tercers, que no estarà sotmesa a termini i respecte a la qual no s'admetran accions possessòries ni procediments especials.

Article 21. *Delimitació de forests de titularitat pública.*

1. Els titulars de la forest pública, junt amb l'Administració gestora en la forest catalogada, gaudiran de la potestat de delimitació administrativa de les seues forests.

2. La delimitació podrà iniciar-se bé a instància dels particulars interessats, bé d'ofici per les entitats titulars o l'òrgan forestal de la comunitat autònoma en el cas de forests catalogades. La iniciació de l'expedient s'anunciarà en el butlletí oficial de la comunitat autònoma corresponent i per mitjà de fixació d'edictes en els ajuntaments, i es notificarà en forma als confrontants i interessats.

3. La delimitació de les forests no catalogades s'ajustarà al procediment que determinen les respectives Administracions públiques titulars.

La delimitació de les forests catalogades s'ajustarà al procediment que determinen les comunitats autònomes i, quan afecte forests de titularitat estatal, serà preceptiu l'informe de l'Advocacia de l'Estat.

4. Les delimitacions hauran d'aprovar-se a la vista dels documents acreditatius o situacions de possessió qualificada que acrediten la titularitat pública de les forests objecte de la delimitació, i establiran els seus límits amb les seues cabudes i pla. Hauran de concretar-se igualment els gravàmens existents.

5. Només tindran valor i eficàcia en l'acte de la fitació els títols de domini inscrits en el Registre de la Propietat i aquells altres que l'Administració titular i l'òrgan forestal de la comunitat autònoma consideren amb valor possessori suficient.

6. La delimitació aprovada i ferma suposa la delimitació de la forest i declara amb caràcter definitiu el seu estat possessori, a reserva del que poguera resultar d'un juís declaratiu de propietat.

7. La resolució aprovatòria de la delimitació haurà de publicar-se i notificar-se degudament als interessats i confrontants. Esta serà recurrible per les persones afectades davant de la jurisdicció contenciosa administrativa, una vegada esgotada la via administrativa, per raons de competència o procediment, i davant de la jurisdicció ordinària si el que es discuteix és el domini, la possessió o qualsevol altre dret real.

8. La resolució definitiva de l'expedient de delimitació és títol suficient, segons el cas, per a la immatriculació de la forest, per a la inscripció de rectificació de la descripció de les finques afectades i per a la cancel·lació de les anotacions practicades amb motiu de la delimitació en finques excloses de la forest delimitada. Esta resolució no serà títol suficient per a rectificar els drets anteriorment inscrits a favor dels tercers a qui es referix l'article 34 de la Llei Hipotecària.

9. Una vegada que l'acord d'aprovació de la delimitació siga ferm, es procedirà a l'amollonament, amb participació, si és el cas, dels interessats.

10. Podrà demanar-se a nom de l'Estat o de la comunitat autònoma, i s'acordarà pels jutges i tribunals, la nul·litat d'actuacions en els procediments judicials a què es referix este article quan no haja sigut citada al moment oportú la representació processal de l'Estat o la de la comunitat autònoma, siga quin siga l'estat en què es troben els referits procediments.

CAPÍTOL IV

Règim de les forests privades

Article 22. *Assentaments registrals de forests privades.*

1. Tota immatriculació o inscripció d'excés de cabuda en el Registre de la Propietat d'una forest o d'una finca confrontant amb forest demanial o ubicada en un

terme municipal en què hi haja forests demaniales requerirà l'informe previ favorable dels titulars d'estes forests i, per les forests catalogades, el de l'òrgan forestal de la comunitat autònoma.

2. Estos informes s'entendran favorables si des de la seua sol·licitud pel registrador de la propietat transcorre un termini de tres mesos sense que s'haja rebut contestació. La nota marginal de presentació tindrà una validesa de quatre mesos.

3. Per a les forests catalogades, els informes favorables o el silenci administratiu positiu derivat de l'apartat 2 no impediran l'exercici per l'Administració de les oportunes accions destinades a la correcció del corresponent assentament registral.

Article 23. *Gestió de les forests privades*

1. Les forests privades es gestionen pel seu titular.

2. Els titulars d'estes forests podran contractar la seua gestió amb persones físiques o jurídiques de dret públic o privat o amb els òrgans forestals de les comunitats autònomes on la forest radique.

3. La gestió d'estes forests s'ajustarà, si és el cas, al corresponent instrument de gestió o planificació forestal. L'aplicació d'estos instruments serà supervisada per l'òrgan forestal de la comunitat autònoma.

Article 24. *Classificació i registre de forests protectores.*

1. Les comunitats autònomes podran qualificar com a protectores, a instància del propietari, aquelles forests privades que complisquen alguna de les condicions que per a les forests públiques estableix l'article 13.

2. Les comunitats autònomes podran crear registres de forests protectores com a registres de caràcter administratiu.

3. La classificació i desclassificació d'una forest protectora, o part d'esta, i la seua consegüent inclusió o la seua exclusió en el registre de forests protectores es farà per l'òrgan forestal de la comunitat autònoma corresponent, amb un informe previ del propietari.

4. Les comunitats autònomes hauran d'informar el Ministeri de Medi Ambient, almenys una vegada a l'any, de la inclusió de forests en els registres de forests protectores.

CAPÍTOL V

Dret d'adquisició preferent i unitats mínimes d'actuació forestal

Article 25. *Dret d'adquisició preferent. Tanteig i retracte.*

1. Les comunitats autònomes tindran dret d'adquisició preferent, a reserva del que disposa l'apartat 2, en els següents casos de transmissions oneroses:

- a) De forests de superfície superior a un límit que haurà de fixar la comunitat autònoma corresponent.
- b) De forests classificades com a protectores conforme a l'article 24.

2. En el cas de finques o forests enclavades en una forest pública o confrontant amb esta, el dret d'adquisició preferent correspondrà a l'Administració titular de la forest confrontant o que conté l'enclavament. En el cas de forests confrontants amb altres pertanyents a distintes Administracions públiques, tindrà prioritat en l'exercici

del dret d'adquisició preferent aquella la forest de la qual tinga major límit comú amb la forest en qüestió.

3. No hi haurà dret d'adquisició preferent quan es tracte d'aportació de capital en espècie a una societat en què els titulars transmissors hauran de posseir una participació majoritària durant cinc anys com a mínim.

4. Per a possibilitar l'exercici del dret d'adquisició preferent a través de l'acció de tanteig, el transmissor haurà de notificar fefaentment a l'Administració pública titular d'eixe dret les dades relatives al preu i característiques de la transmissió projectada, la qual disposarà d'un termini de tres mesos, a partir de la dita notificació, per a exercitar el mencionat dret, per mitjà de l'abonament o consignació del seu import en les mencionades condicions.

5. Els notaris i registradors no autoritzaran ni inscriuran, respectivament, les corresponents escriptures sense que se'ls acredite prèviament la pràctica de la dita notificació de manera fefaent.

6. Si es porta a efecte la transmissió sense la indicada notificació prèvia, o sense seguir les condicions reflectides en esta, l'Administració titular del dret d'adquisició preferent podrà exercir acció de retracte en el termini d'un any comptat des de la inscripció de la transmissió en el Registre de la Propietat o, si no n'hi ha, des que l'Administració haja tingut coneixement oficial de les condicions reals de la dita transmissió.

7. El dret de retracte a què es referix este article és preferent a qualsevol altre.

Article 26. *Límit a la segregació de forests.*

Serán indivisibles, excepte per causa no imputable al propietari, les parcel·les forestals de superfície inferior al mínim que establiran les comunitats autònomes.

Article 27. *Agrupació de forests.*

Les Administracions públiques fomentaran l'agrupació de forests, públiques o privades, a fi de facilitar una ordenació i gestió integrades per mitjà d'instruments de gestió forestal que associen a xicotets propietaris.

TÍTOL III

Gestió forestal sostenible

CAPÍTOL I

Informació forestal

Article 28. *Estadística forestal espanyola.*

1. El Ministeri de Medi Ambient coordinarà amb els altres òrgans competents de l'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes l'elaboració de l'Estadística forestal espanyola, que inclourà les matèries següents:

- a) L'Inventari forestal nacional i el seu corresponent Mapa forestal d'Espanya.
- b) L'Inventari nacional d'erosió de sòls.
- c) Repoblacions i d'altres activitats forestals.
- d) Relació de forests ordenades.
- e) Producció forestal i activitats industrials forestals.
- f) Incendis forestals.

g) Seguiment de la interacció de la forest i el medi ambient.

h) Caracterització del territori forestal inclòs en la Xarxa Natura 2000.

A proposta de la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa o del Consell Nacional de Boscos, el Ministeri de Medi Ambient podrà incloure en l'Estadística forestal espanyola d'altres operacions estadístiques.

2. Els òrgans competents en matèria d'estadística forestal de les comunitats autònomes i les altres Administracions públiques proporcionaran al Ministeri de Medi Ambient la informació de caràcter forestal del seu àmbit de competència necessària per a elaborar l'Estadística forestal espanyola i atendre les demandes d'informació estadística dels organismes internacionals, així com per a facilitar l'accés del ciutadà a la informació forestal. En particular, abans del tercer quadrimestre de cada any, proporcionaran la informació estadística forestal que hagen elaborat sobre l'any anterior.

3. El Ministeri de Medi Ambient i el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació establiran procediments de coordinació perquè en els documents de l'Estadística forestal espanyola i de l'Estadística agroalimentària, de les seues respectives competències, hi haja una identitat de les definicions dels usos i aprofitaments forestals i agrícoles, així com de les superfícies assignades a cada un d'estos.

4. El Ministeri de Medi Ambient posarà la informació continguda en l'Estadística forestal espanyola a disposició de les comunitats autònomes i entitats locals, les empreses i indústries forestals i la resta d'agents interessats.

5. La informació utilitzada per a l'elaboració de l'Estadística forestal espanyola quedarà integrada en el banc de dades de la naturalesa. Periòdicament, el Ministeri de Medi Ambient elaborarà i publicarà un informe forestal espanyol, a partir de l'anàlisi de les dades de l'Estadística forestal espanyola.

6. L'inventari forestal nacional i el Mapa forestal d'Espanya, així com l'inventari nacional d'erosió de sòls, tindran caràcter continu i una periodicitat d'actualització almenys decennal. La seua elaboració es farà aplicant criteris i metodologia comuna per a tot el territori espanyol.

CAPÍTOL II

Planificació forestal

Article 29. *Estratègia forestal espanyola.*

1. L'Estratègia forestal espanyola, com a document de referència per a establir la política forestal espanyola, contindrà el diagnòstic de la situació de la forest i del sector forestal espanyol, les previsions de futur, de conformitat amb les seues pròpies necessitats i amb els compromisos internacionals contrets per Espanya, i les directrius que permeten articular la política forestal espanyola.

2. El Ministeri de Medi Ambient, oïts els Ministeris afectats, elaborarà l'Estratègia forestal espanyola, amb la participació de les comunitats autònomes i amb l'informe de la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa i del Consell Nacional de Boscos. El Consell de Ministres aprovarà l'Estratègia forestal espanyola, mitjançant un acord i amb un informe previ de la Conferència Sectorial.

3. Quan les circumstàncies així ho aconsellen, l'Estratègia forestal espanyola serà revisada a proposta de la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa o del Consell Nacional de Boscos. La revisió es tramitarà i aprovarà d'acord amb el que disposa l'apartat 2.

Article 30. *Pla forestal espanyol.*

1. El Pla forestal espanyol, com a instrument de planificació a llarg termini de la política forestal espanyola, desenvoluparà l'Estratègia forestal espanyola.

2. El Ministeri de Medi Ambient elaborarà el Pla forestal espanyol amb la participació de les comunitats autònomes, tenint en compte els plans forestals d'aquelles i amb els informes de la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa i del Consell Nacional de Boscos. El Consell de Ministres aprovarà el Pla forestal espanyol, mitjançant un acord i amb un informe previ de la Conferència Sectorial.

3. El Pla forestal espanyol serà revisat cada 10 anys, o en un termini inferior quan les circumstàncies així ho aconsellen, a proposta de la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa o del Consell Nacional de Boscos. La revisió es tramitarà i aprovarà d'acord amb el que disposa l'apartat 2.

Article 31. *Plans d'ordenació dels recursos forestals.*

1. Les comunitats autònomes podran elaborar els plans d'ordenació de recursos forestals (PORF) com a instruments de planificació forestal, constituint-se en una ferramenta en el marc de l'ordenació del territori.

2. El contingut d'estos plans serà obligatori i executiu en les matèries regulades en esta llei. Així mateix, tindran caràcter indicatiu respecte de qualssevol altres actuacions, plans o programes sectorials.

3. Amb caràcter previ a l'elaboració dels PORF, les comunitats autònomes definiran els territoris que, d'acord amb esta llei i amb la seua normativa autonòmica, tenen la consideració de forest.

4. L'àmbit territorial dels PORF seran els territoris forestals amb característiques geogràfiques, socioeconòmiques, ecològiques, culturals o paisatgístiques homogènies, d'extensió comarcal o equivalent. Es podran adaptar a aquelles comarcalitzacions i divisions d'àmbit subregional plantejades per l'ordenació del territori o altres específiques divisions administratives pròpies de les comunitats autònomes.

5. Les comunitats autònomes, a proposta del seu òrgan forestal, delimitaran els territoris forestals als quals s'haurà de dotar del seu corresponent PORF, quan les condicions de mercat dels productes forestals, els servicis i beneficis generats per la forest o qualsevol altre aspecte d'índole forestal que s'estime convenient siguem d'especial rellevància socioeconòmica en estos territoris.

6. Les comunitats autònomes, a proposta del seu òrgan forestal, elaboraran i aprovaran els PORF i determinaran la documentació i contingut d'estos que, amb independència de la seua denominació, podran incloure els elements següents:

a) Delimitació de l'àmbit territorial i caracterització del medi físic i biològic.

b) Descripció i anàlisi de la forest i els paisatges existents en eixe territori, els seus usos i aprofitaments actuals, en particular els usos tradicionals, així com les figures de protecció existents, incloent-hi les vies pecuàries.

c) Aspectes juridicoadministratius: titularitat, forests catalogades, mancomunitats, agrupacions de propietaris, projectes d'ordenació o altres instruments de gestió o planificació vigents.

d) Característiques socioeconòmiques: demografia, disponibilitat de mà d'obra especialitzada, taxes de desocupació, indústries forestals, incloses les dedicades a l'aprofitament energètic de la biomassa forestal i les destinades al desenvolupament del turisme rural.

e) Zonificació per usos i vocació del territori. Objectius, compatibilitats i prioritats.

f) Planificació de les accions necessàries per al compliment dels objectius fixats en el pla, incorporant les previsions de repoblació, restauració hidrologicoforestal, prevenció i extinció d'incendis, regulació d'usos recreatius i ordenació de forests, incloent-hi, quan siga procedent, l'ordenació cinegètica, pràctica i micològica.

g) Establiment del marc en què podran subscriure's acords, convenis i contractes entre l'Administració i els propietaris per a la gestió de les forests.

h) Establiment de les directrius per a l'ordenació i aprofitament de les forests, garantint que no es pose en perill la persistència dels ecosistemes i es mantinga la capacitat productiva de les forests.

i) Criteris bàsics per al control, seguiment, avaluació i terminis per a la revisió del pla.

7. L'elaboració d'estos plans inclourà necessàriament la consulta a les entitats locals i, a través dels seus òrgans de representació, als propietaris forestals privats, a altres usuaris legítims afectats i als altres agents socials i institucionals interessats, així com els tràmits d'informació pública.

8. Quan hi haja un pla d'ordenació de recursos naturals de conformitat amb la Llei 4/1989, de 27 de març, de Conservació dels Espais Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres, o un altre pla equivalent d'acord amb la normativa autonòmica, que compregua el mateix territori forestal que el delimitat segons l'apartat 5, estos plans podran tindre el caràcter de PORF, sempre que disposen de l'informe favorable de l'òrgan forestal, quan este siga diferent de l'òrgan que aprova el PORN.

CAPÍTOL III

Ordenació de forests

Article 32. *La gestió forestal sostenible. Instruccions bàsiques per a l'ordenació i l'aprofitament de forests.*

1. Les forests han de ser gestionades de manera sostenible, integrant els aspectes ambientals amb les activitats econòmiques, socials i culturals, amb la finalitat de conservar el medi natural alhora que generar ocupació i col·laborar a l'augment de la qualitat de vida i expectatives de desenvolupament de la població rural.

2. El Ministeri de Medi Ambient i les comunitats autònomes, a través de la Conferència Sectorial amb la consulta prèvia al Consell Nacional de Boscos, elaboraran unes instruccions bàsiques per a l'ordenació i l'aprofitament de forests que hauran de ser informades per la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa i proposades per a la seua aprovació per real decret. Estes instruccions determinaran necessàriament:

a) L'adaptació a la forest espanyola dels criteris i indicadors de sostenibilitat, la seua avaluació i seguiment,

de conformitat amb els criteris establits en resolucions internacionals i convenis en què Espanya siga part i, en particular, els requerits per a la forest inclosa en la Xarxa Natura 2000.

b) El contingut mínim dels projectes d'ordenació i dels plans dasocràtics per a la gestió sostenible de les forest i de les seues corresponents revisions.

Article 33. *Projectes d'ordenació de forests i plans dasocràtics.*

1. Les Administracions públiques impulsaran tècnicament i econòmicament l'ordenació de totes les forests.

2. Les forests públiques hauran de disposar d'un projecte d'ordenació de forest, pla dasocràtic o un altre instrument de gestió equivalent. Les comunitats autònomes determinaran en quins casos és procedent cada un.

Estaran exempts de l'obligació establida en el paràgraf anterior les forests de superfícies inferiors al mínim que determinaran les comunitats autònomes d'acord amb les característiques del seu territori forestal.

3. L'elaboració d'estos instruments es farà a instàncies del titular de la forest o de l'òrgan forestal de la comunitat autònoma, hauran de ser aprovats, en tot cas, per este últim.

4. El contingut mínim dels projectes d'ordenació de forests i plans dasocràtics es determinarà en les instruccions bàsiques per a l'ordenació i l'aprofitament de forests establides en l'article 32 d'esta llei. L'elaboració d'estos instruments haurà de ser dirigida i supervisada per professionals amb titulació forestal universitària i haurà de tindre com a referència, si és el cas, el PORF en l'àmbit del qual es trobe la forest.

5. L'òrgan forestal de la comunitat autònoma regularà en quins casos pot ser obligatori disposar d'instrument de gestió per a les forests protectores i altres forests privades.

Article 34. *Gestió de forests catalogades i forests protectores.*

1. Les forests catalogades i forests protectores que es corresponen amb les condicions establides en els paràgrafs a), b), c) i d) de l'article 13 es gestionaran a fi d'aconseguir la màxima estabilitat de la massa forestal, aplicant mètodes selvícoles que perseguisquen prioritàriament el control de l'erosió, del perill d'incendi, dels danys per neu, vendavals, inundacions i riudes o d'altres riscos per a les característiques protectores de la forest.

2. Aquelles que deuen la seua catalogació o classificació com a protectores al compliment de les condicions establides en l'article 13.e) es gestionaran garantint el manteniment en un estat de conservació favorable o, si és el cas, la restauració dels valors que van motivar les dites classificacions.

Article 35. *Certificat forestal.*

Les Administracions públiques procuraran que les condicions de transparència, voluntarietat, absència de discriminació i lliure competència es complisquen per part de tots els sistemes de certificats forestals.

CAPÍTOL IV

Aprofitaments forestalsArticle 36. *Aprofitaments forestals.*

1. El titular de la forest serà en tots els casos el propietari dels recursos forestals produïts en la seua forest, inclosos fruits espontanis, i tindrà dret al seu aprofitament conforme al que estableix esta llei i en la normativa autonòmica.

2. Els aprofitaments dels recursos forestals es realitzaran d'acord amb les prescripcions per a la gestió de forests establides en els corresponents plans d'ordenació de recursos forestals, quan hi haja. S'ajustaran també, si és el cas, al que concretament es consigne en el projecte d'ordenació de forests, pla dasocràtic o instrument de gestió equivalent vigent.

3. L'òrgan forestal de la comunitat autònoma regularà els aprofitaments de fusta. Estos aprofitaments, i en particular el de pastos, hauran d'estar, si és el cas, expressament regulats en els corresponents instruments de gestió forestal o PORF en l'àmbit dels quals es trobe la forest en qüestió.

4. Els aprofitaments en les forests del domini públic forestal podran ser alienats pels seus titulars en el marc del que estableix l'article 15, així com del que preveu la legislació patrimonial que els siga d'aplicació.

5. Els aprofitaments en les forests afectades per les zones de servitud, policia, o afecció dels dominis públics hidràulic, marítim-terrestre, de carreteres o ferroviari no necessitaran de l'autorització dels òrgans competents dels mencionats dominis, sempre que estes forests disposen d'instruments de gestió l'aprovació de les quals per l'òrgan forestal de la comunitat autònoma haja sigut informada favorablement pels òrgans de gestió dels dominis públics mencionats.

Article 37. *Aprofitaments de fusta i llenyosos.*

Els aprofitaments de fusta i llenyosos es regularan per l'òrgan forestal de la comunitat autònoma. En les forests no gestionades pel mencionat òrgan forestal, estos aprofitaments estaran sotmesos a les següents condicions bàsiques:

a) Quan hi haja projecte d'ordenació, pla dasocràtic o instrument de gestió equivalent, o la forest estiga inclosa en l'àmbit d'aplicació d'un PORF i este així ho preveja, el titular de l'explotació de la muntanya haurà de notificar prèviament l'aprofitament a l'òrgan forestal de la comunitat autònoma, a fi que este pugua comprovar la seua conformitat amb el que preveu l'instrument de gestió o, si és el cas, de planificació. La denegació o condicionament de l'aprofitament només podrà produir-se en el termini que determine la normativa autonòmica mitjançant una resolució motivada, s'entendrà acceptat en el cas de no recaure una resolució expressa en este termini.

b) En cas que no hi haja estos instruments, el titular de l'explotació de la forest haurà de comunicar prèviament a l'òrgan forestal de la comunitat autònoma el seu pla d'aprofitament d'acord amb la regulació autonòmica a este efecte. Este òrgan emetrà una autorització preceptiva per a este aprofitament en el termini que determine la comunitat autònoma. En cas de silenci administratiu s'entendrà estimada la sol·licitud. Si la contestació fóra negativa haurà de justificar-se tècnicament.

Article 38. *Fons de millores en forests catalogades.*

Les entitats locals titulars de forests catalogades aplicaran a un fons de millores, la destinació del qual serà la conservació i millora de les forests incloses en el Catàleg de Forests d'Utilitat Pública, una quantia que fixaran les comunitats autònomes i que no serà inferior al 15 per cent del valor dels seus aprofitaments forestals o dels rendiments obtinguts per ocupacions o altres activitats exercides en les forests. Este fons serà administrat per l'òrgan forestal de la comunitat autònoma, llevat que esta el transferisca a l'entitat local titular.

TÍTOL IV

Conservació i protecció de forests

CAPÍTOL I

Usos del sòlArticle 39. *Delimitació de l'ús forestal en el planejament urbanístic.*

Els instruments de planejament urbanístic, quan afecten la qualificació de terrenys forestals, requeriran l'informe de l'Administració forestal competent. Este informe serà vinculant si es tracta de forests catalogades o protectores.

Article 40. *Canvi de l'ús forestal i modificació de la coberta vegetal.*

1. El canvi de l'ús forestal d'una forest quan no vinga motivat per raons d'interés general, i sense perjudici del que disposa l'article 18.4 i de la normativa ambiental aplicable, tindrà caràcter excepcional i requerirà informe favorable de l'òrgan forestal competent i, si és el cas, del titular de la forest.

2. L'Administració forestal competent podrà regular un procediment més simplificat per a l'autorització del canvi d'ús en aquelles plantacions forestals temporals per a les quals se sol·licite una reversió a usos anteriors no forestals.

3. L'Administració forestal competent regularà els casos en què, sense produir-se canvi d'ús forestal, es requerisca autorització per a la modificació substancial de la coberta vegetal de la forest.

CAPÍTOL II

Conservació de sòls, lluita contra l'erosió i la desertificació i restauració hidrologicoforestalArticle 41. *Pla Nacional d'Actuacions Prioritàries de Restauració Hidrologicoforestal i Programa d'Acció Nacional contra la Desertificació.*

1. Correspon al Ministeri de Medi Ambient, en col·laboració amb el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació i amb les comunitats autònomes, l'elaboració i aprovació del Programa d'Acció Nacional contra la Desertificació. L'aplicació i seguiment del Programa s'efectuaran de manera coordinada entre el Ministeri de Medi Ambient, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació i les comunitats autònomes.

2. El Programa d'Acció Nacional contra la Desertificació tindrà com a objectius la prevenció i la reducció

de la degradació de les terres, la rehabilitació de terres parcialment degradades i la recuperació de terres desertificades per a contribuir a l'èxit del desenvolupament sostenible de les zones àrides, semiàrides i subhúmedes seques del territori espanyol.

3. Així mateix, correspon al Ministeri de Medi Ambient, en col·laboració amb les comunitats autònomes, l'elaboració i aprovació del Pla Nacional d'Actuacions Prioritàries de Restauració Hidrològicoforestal. L'aplicació i seguiment del pla s'efectuaran de manera coordinada entre el Ministeri de Medi Ambient i les comunitats autònomes.

4. El Pla Nacional d'Actuacions Prioritàries de Restauració Hidrològicoforestal diagnosticarà i identificarà, per subconques, els processos erosius, classificant-los segons la intensitat d'estos i el seu risc potencial per a poblacions, cultius i infraestructures, definint les zones prioritàries d'actuació, valorant les accions a realitzar i establint la prioritització i programació temporal d'estes.

En l'elaboració o posterior aplicació del pla, les comunitats autònomes podran delimitar zones de perill per risc d'inundacions o intrusions de neu que afecten poblacions o assentaments humans. Estes zones hauran de tindre plans específics de restauració hidrològicoforestal d'actuació obligatòria per a totes les Administracions públiques.

Article 42. *Declaració de l'interés general de les actuacions de restauració hidrològicoforestal fora del domini públic hidràulic.*

El Ministeri de Medi Ambient podrà declarar d'interés general actuacions de restauració hidrològicoforestal fora del domini públic hidràulic a petició de les comunitats autònomes afectades.

CAPÍTOL III

Incendis forestals

Article 43. *Defensa contra incendis forestals.*

Correspon a les Administracions públiques competents la responsabilitat de l'organització de la defensa contra els incendis forestals. Amb este fi, hauran d'adoptar, de manera coordinada, mesures conduents a la prevenció, detecció i extinció dels incendis forestals, siga quina siga la titularitat de la forest.

Article 44. *Prevenció dels incendis forestals.*

1. L'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes organitzaran coordinadament programes específics de prevenció d'incendis forestals basats en investigacions sobre la seua causalitat i, en particular, sobre les motivacions que puguen ocasionar intencionalitat en el seu origen.

2. Així mateix, les Administracions públiques duran a terme programes de conscienciació i sensibilització per a la prevenció d'incendis forestals, fomentant la participació social i afavorint la coresponsabilitat de la població en la protecció de la forest.

3. Les comunitats autònomes regularan en forests i àrees confrontants l'exercici de totes aquelles activitats que puguen donar lloc a risc d'incendi, i establiran normes de seguretat aplicables a les urbanitzacions, altres edificacions, obres, instal·lacions elèctriques i infraestructures de transport en terrenys forestals i els

seus voltants, que puguen implicar perill d'incendis o ser afectades per estos. Així mateix, podran establir limitacions al trànsit per la forest, arribant a suprimir-lo quan el perill d'incendis ho faça necessari.

4. Les Forces i els Cossos de Seguretat de l'Estat, així com les institucions autonòmiques i locals, cada un de conformitat amb la seua normativa reguladora i en l'exercici de les seues competències i, si és el cas, de conformitat amb la planificació en matèria de protecció civil, intervindran en la prevenció dels incendis forestals per mitjà de vigilància dissuasòria i investigació específica de les causes i en la mobilització de personal i mitjans per a l'extinció.

5. Les Administracions públiques podran regular la constitució de grups de voluntaris per a col·laborar en la prevenció i extinció i cuidaran de la formació de les persones seleccionades per a desenvolupar estes tasques. Igualment fomentaran les agrupacions de propietaris de forests i la resta de persones o entitats interessades en la conservació de les forests i la seua defensa contra els incendis.

Article 45. *Obligació d'avís.*

Tota persona que advertisca l'existència o iniciació d'un incendi forestal estarà obligada a avisar l'autoritat competent o els servicis d'emergència i, si és el cas, a col·laborar, dins de les seues possibilitats, en l'extinció de l'incendi.

Article 46. *Organització de l'extinció dels incendis forestals.*

1. Correspon a l'Administració General de l'Estat, en coordinació amb les comunitats autònomes, l'homologació de la formació, preparació i equipament del personal i la normalització dels mitjans materials que intervinguen en els treballs d'extinció contra incendis forestals. El seguiment d'estes mesures correspon a la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa, assistida pel Comité de Lluita contra Incendis Forestals.

2. L'òrgan competent de la comunitat autònoma establirà per a l'extinció de cada incendi, excepte en aquells que es jutge innecessari per la seua xicoteta entitat, un comandament unificat i estructurat per funcions, basat en els objectius d'eficàcia i seguretat. El director tècnic de l'extinció serà un professional que haja rebut formació acreditada específica sobre comportament del foc forestal i tècniques adequades per a la seua extinció.

3. En el cas d'incendis en zones limítrofes de dos o més comunitats autònomes, els òrgans competents d'estes coordinaran els seus dispositius d'extinció. Quan se sol·licite en estos incendis la intervenció de mitjans de l'Administració General de l'Estat, esta podrà exigir a les comunitats autònomes afectades la constitució d'una direcció unificada dels treballs d'extinció. Al seu torn, l'Administració General de l'Estat podrà, a petició de les comunitats autònomes, destinar personal tècnic qualificat per a assessorar la dita direcció unificada.

4. En cas de declaració de situació d'emergència, caldrà ajustar-se al que disposa la normativa de protecció civil per a emergència per incendis forestals.

Article 47. *Treballs d'extinció.*

1. En els treballs d'extinció d'incendis forestals, el director tècnic de l'operació té la condició d'agent de

l'autoritat i podrà mobilitzar mitjans públics i privats per a actuar en l'extinció d'acord amb un pla d'operacions. Així mateix, podrà disposar, quan siga necessari i encara que no es puga disposar de l'autorització dels propietaris respectius, l'entrada d'equips i mitjans en finques forestals o agrícoles, la circulació per camins privats, l'obertura de bretxes en murs o tanques, la utilització d'aigües, l'obertura de tallafocs d'urgència i la crema anticipada per mitjà de l'aplicació de contrafocs, en zones que s'estime que, dins d'una normal previsió, poden ser consumides per l'incendi. L'autoritat local podrà mobilitzar mitjans públics o privats addicionals per a actuar en l'extinció, segons el pla d'operació del director tècnic.

2. Es considerarà prioritària la utilització pels servicis d'extinció de les infraestructures públiques, com ara carreteres, línies telefòniques, aeroports, embassaments, ports de mar i totes aquelles necessàries per a la comunicació i aprovisionament d'estos servicis, sense perjudi de les normes específiques d'utilització de cada una d'estes.

3. L'Administració responsable de l'extinció assumirà la defensa jurídica del director tècnic i del personal sota el seu comandament en els procediments seguits davant dels ordes jurisdiccionals civil i penal per possibles responsabilitats derivades de les ordes impartides i les accions executades en relació amb l'extinció de l'incendi.

Article 48. *Zones d'alt risc d'incendi.*

1. Aquelles àrees en què la freqüència o virulència dels incendis forestals i la importància dels valors amenaçats facen necessàries mesures especials de protecció contra els incendis, podran ser declarades zones d'alt risc d'incendi o de protecció preferent.

2. Correspon a les comunitats autònomes la declaració de zones d'alt risc i l'aprovació dels seus plans de defensa.

3. Per a cada una d'estes zones es formularà un pla de defensa que, com a mínim, haurà de considerar:

a) Els problemes socioeconòmics que puga haver-hi en la zona i que es manifesten a través de la provocació reiterada d'incendis o de l'ús negligent del foc, així com la determinació de les èpoques de l'any de major risc d'incendis forestals.

b) Els treballs de caràcter preventiu que resulte necessari realitzar, incloent-hi els tractaments selvícoles que que siguen procedents, àrees tallafocs, vies d'accés i punts d'aigua que hagen de realitzar els propietaris de la forest de la zona, així com els terminis d'execució. Així mateix, el pla de defensa contindrà les modalitats d'execució dels treballs, segons l'estat legal dels terrenys, per mitjà de convenis, acords, cessió temporal dels terrenys a l'Administració, ajudes o subvencions o, si és el cas, execució subsidiària per l'Administració.

c) L'establiment i disponibilitat dels mitjans de vigilància i extinció necessaris per a donar cobertura a tota la superfície forestal de la zona, amb les previsions per al seu finançament.

d) La regulació dels usos que puguen donar lloc a risc d'incendis forestals.

4. La normativa de les comunitats autònomes determinarà les modalitats per a la redacció dels plans de defensa i podrà declarar d'interés general els treballs inclosos en aquells, així com determinar, en cada cas,

el caràcter oneros o gratuït de l'execució subsidiària per l'Administració.

5. Quan una zona d'alt risc estiga englobada en un territori que dispose de PORF, este podrà tindre la consideració de pla de defensa sempre que complisca les condicions descrites en l'apartat 3.

6. Les infraestructures, existents o de nova creació, incloses en les zones d'alt risc d'incendi tindran una servitud d'ús per a la seua utilització pels servicis de prevenció i extinció d'incendis.

Article 49. *Cobertura de danys per incendis forestals.*

1. L'Administració General de l'Estat, a través del Consorci de Compensació d'Assegurances, garantirà la cobertura d'indemnitzacions per accident exclusivament per a les persones que col·laboren en l'extinció d'incendis.

2. Es promourà el desenvolupament i posada en marxa de l'Assegurança d'Incendis Forestals en el marc del que preveu la Llei 87/1978, de 28 de desembre, d'Assegurances Agràries Combinades. Els propietaris que subscriuen l'assegurança tindran prioritat per a acollir-se a les subvencions previstes en l'article 64 d'esta llei.

Article 50. *Restauració dels terrenys forestals incendiats.*

1. Les comunitats autònomes hauran de garantir les condicions per a la restauració de la vegetació dels terrenys forestals incendiats, quedant prohibit el canvi de l'ús forestal per raó de l'incendi. Igualment, determinaran els terminis i procediments per a fer efectiva esta prohibició.

2. L'òrgan competent de la comunitat autònoma fixarà les mesures encaminades a la retirada de la fusta cremada i a la restauració de la coberta vegetal afectada pels incendis que, en tot cas, inclouran la fitació temporal d'aquells aprofitaments o activitats incompatibles amb la seua regeneració i, en particular, el pasturatge, per un termini que haurà de ser superior a un any, excepte alçament del tancat per autorització expressa d'este òrgan.

3. El que disposa este article s'entén sense perjudi del que preveu el capítol II del títol XVII de la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, per mitjà de la qual s'aprova el Codi Penal.

CAPÍTOL IV

Sanitat i genètica forestal

Article 51. *Marc jurídic de la sanitat forestal.*

En la prevenció i lluita contra les plagues forestals, en el Registre de Productes Fitosanitaris que cal utilitzar en la forest i en la introducció i circulació de plantes i productes forestals d'importació, així com en qualsevol altre aspecte de la sanitat forestal es complirà el que estableix la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de Sanitat Vegetal.

Article 52. *Protecció de la forest contra agents nocius.*

1. Sense perjudi del que estableix la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de Sanitat Vegetal, la protecció de la

forest contra els agents nocius ha de ser de caràcter preventiu, per mitjà de tècniques selvícoles adequades, utilització d'agents biològics que impedisquen o frenen l'increment de les poblacions d'agents nocius i l'aplicació de mètodes de lluita integrada.

2. Les comunitats autònomes adoptaran les mesures necessàries de vigilància, localització i extinció de focus incipients de plagues, hauran d'informar respecte d'això l'òrgan competent de l'Administració General de l'Estat per si poguera veure's afectada la sanitat general de la forest espanyola.

Article 53. *Obligacions dels titulars de la forest.*

En compliment del que disposa la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de Sanitat Vegetal, els titulars de la forest estan obligats a comunicar l'aparició atípica d'agents nocius als òrgans competents de les comunitats autònomes i a executar o facilitar la realització de les accions obligatòries que estos determinen.

Article 54. *Recursos genètics forestals.*

1. El Ministeri de Medi Ambient, en col·laboració amb les comunitats autònomes, elaborarà i desplegarà programes d'àmbit nacional que promoguen la millora genètica i la conservació dels recursos genètics forestals.

2. El Govern, consultades les comunitats autònomes, establirà les normes bàsiques sobre producció, utilització i comercialització dels materials forestals de reproducció a proposta conjunta dels Ministeris de Medi Ambient i d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

3. El Ministeri de Medi Ambient, en col·laboració amb el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació i amb les comunitats autònomes, determinarà les regions de procedència dels materials forestals de reproducció i, en particular, mantindrà el Registre i el Catàleg Nacional de Materials de Base.

TÍTOL V

Investigació, formació, extensió i divulgació

CAPÍTOL I

Investigació forestal

Article 55. *Investigació forestal.*

1. L'Administració General de l'Estat, a través dels plans nacionals d'investigació científica, desenvolupament i innovació tecnològica, que estableix la Llei 13/1986, de 14 d'abril, de Foment i Coordinació General de la Investigació Científica i Tècnica, identificarà i incorporarà en els seus programes d'actuació les demandes d'investigació forestal de les Administracions públiques i dels sectors productius, així com els instruments necessaris per a aconseguir els objectius proposats.

2. Les Administracions públiques fomentaran la investigació forestal i, en particular, promouran:

a) La coordinació general de la investigació forestal, establint els mecanismes necessaris per al millor ús de la totalitat dels recursos i mitjans disponibles, l'intercanvi d'informació, la constitució de xarxes temàtiques permanents de caràcter nacional i internacional i la creació i manteniment de bases de dades harmonitzades.

b) La cooperació en matèria forestal entre instituts, centres d'investigació, centres tecnològics i universitats, tant públics com privats, en particular a través de l'enllaç en forma de xarxes dels distints centres.

3. La informació i resultats dels programes i projectes d'investigació executats amb finançament públic que es requerisquen per a elaborar l'Estadística forestal espanyola, mencionada en l'article 28, s'integraran en esta. Amb esta finalitat, les institucions investigadores responsables proporcionaran esta informació al Ministeri de Medi Ambient i a les comunitats autònomes.

Article 56. *Xarxes temàtiques, parcel·les de seguiment i àrees de reserva.*

1. L'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes cooperaran en l'establiment, manteniment, finançament i control de les xarxes temàtiques i parcel·les de seguiment derivades de la normativa internacional, els seus respectius plans forestals o els plans nacionals d'investigació científica, desenvolupament i innovació tecnològica.

2. En la forest de titularitat estatal o autonòmica es podran establir àrees de reserva no intervingudes per a l'estudi de l'evolució natural de la forest. Este mateix tipus d'àrees es podrà establir en forests d'una altra titularitat, amb l'acord previ amb el seu propietari.

CAPÍTOL II

Formació i educació forestal

Article 57. *Formació i divulgació forestal.*

1. A fi de contribuir al desenvolupament i promoció dels aspectes sociolaborals del sector forestal i al foment de l'ocupació amb especial atenció a les poblacions rurals, l'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les comunitats autònomes i els agents socials representatius, promourà l'elaboració de plans de formació i ocupació del sector forestal, incloent-hi mesures relatives a la prevenció de riscos laborals.

2. Així mateix, l'Administració General de l'Estat cooperarà amb les comunitats autònomes i els agents socials representatius en l'establiment de programes de divulgació que tracten de donar a conèixer la transcendència que té per a la societat l'existència de la forest i la seua gestió sostenible, i la importància dels seus productes com a recursos naturals renovables.

3. Igualment, les Administracions públiques fomentaran el coneixement dels principis bàsics de la selvicultura entre els propietaris privats de la forest i els treballadors forestals. En les labors de formació es fomentarà la participació de les associacions professionals del sector.

Article 58. *Extensió i guarderia forestal.*

1. Les Administracions públiques, en l'àmbit de les seues competències, hauran d'exercir, entre d'altres, les següents funcions d'extensió i guarderia forestal:

a) De policia forestal i de conservació de la naturalesa, en particular, les de prevenció, detecció i investigació d'incendis forestals i agents nocius.

b) D'assessorament facultatiu en tasques d'extensió i gestió forestal i de conservació de la naturalesa.

Els professionals que realitzen estes funcions disposaran de la formació específica que els capacite per al seu correcte desenvolupament.

2. Per a fomentar les labors esmentades en l'apartat 1.b) d'este article, l'Administració forestal podrà establir acords amb els agents socials representatius.

3. Les actes d'inspecció i denúncia realitzades pels agents forestals en l'exercici de les seues funcions, com a documents públics, tindran valor probatori respecte dels fets reflectits en estes.

Article 59. *Educació forestal.*

Les Administracions públiques promouran programes d'educació, divulgació i sensibilització relatius als objectius d'esta llei, que estaran dirigits als integrants del sistema educatiu.

TÍTOL VI

Foment forestal

CAPÍTOL I

Defensa dels interessos forestals

Article 60. *Fundacions i associacions de caràcter forestal.*

Les Administracions públiques promouran activament les fundacions, associacions i cooperatives d'iniciativa social, existents o de nova creació, que tinguen com a objecte les matèries que es tracten en esta llei i, en particular, la gestió sostenible i multifuncional de la forest, i que puguen col·laborar amb l'Administració en l'exercici de les seues competències.

CAPÍTOL II

Empreses forestals

Article 61. *Cooperatives, empreses i indústries forestals.*

1. Les comunitats autònomes portaran un registre de cooperatives, empreses i indústries forestals, tant de les empreses que realitzen treballs forestals en la forest com de les indústries forestals, incloent en estes les de serra, xapa, taulers, pasta, paper i suro. Les comunitats autònomes hauran de mantindre informada l'Administració General de l'Estat sobre este registre.

2. Les cooperatives, empreses i indústries forestals facilitaran anualment a les comunitats autònomes, als efectes estadístics, les dades relatives a la seua activitat, en particular, la producció, transformació i comercialització dels seus productes forestals. Esta informació s'integrarà en l'Estadística forestal espanyola, a través de mecanismes de col·laboració entre el Ministeri de Medi Ambient i els altres òrgans de les Administracions competents.

Article 62. *Organització interprofessional de productes forestals.*

L'estatut jurídic de les organitzacions interprofessionals dels productes forestals serà l'establert en la Llei 38/1994, de 30 de desembre, Reguladora de les Organitzacions Interprofessionals Agroalimentàries, i la normativa autonòmica sobre la matèria.

CAPÍTOL III

Incentius econòmics en forests ordenades

Article 63. *Disposicions generals.*

1. Els incentius arreglats en els articles 64 a 66 següents s'aplicaran a forests ordenades de propietaris privats i d'entitats locals. Les forests protectores i les catalogades i, en particular, aquelles en espais naturals protegits o en la Xarxa Natura 2000 tindran preferència en l'atorgament d'estos incentius.

2. La forest no ordenada inclosa en un PORF podrà accedir als incentius quan així s'habilite en este pla.

3. En l'accés a les subvencions per a la prevenció contra incendis forestals tindran prioritat la forest que es trobe ubicada en una zona d'alt risc d'incendi amb un pla de defensa contra incendis vigent, d'acord amb l'article 48.

Article 64. *Subvencions.*

Podran ser objecte de subvenció, en els termes fixats en les respectives convocatòries, les activitats vinculades a la gestió forestal sostenible.

Article 65. *Incentius per les externalitats ambientals.*

1. Les Administracions públiques regularan els mecanismes i les condicions per a incentivar les externalitats positives de les forests ordenades.

2. Per a estos incentius es tindran en compte, entre d'altres, els factors següents:

a) La conservació, restauració i millora de la biodiversitat i del paisatge en funció de les mesures específicament adoptades per a este efecte.

b) La fixació de diòxid de carboni en les forests com a mesura de contribució a la mitigació del canvi climàtic, segons la quantitat de carboni fixada en la biomassa forestal de la forest, així com de la valoració energètica dels residus forestals.

c) La conservació dels sòls i del règim hidrològic en la forest com a mesura de lluita contra la desertificació, segons el grau en què la coberta vegetal i les pràctiques selvícoles contribuïsquen a reduir la pèrdua o degradació del sòl i dels recursos hídrics superficials i subterranis.

3. Les Administracions públiques podran aportar estos incentius per les vies següents:

a) Subvenció al propietari dels treballs dirigits a la gestió forestal sostenible.

b) Establiment d'una relació contractual amb el propietari.

c) Inversió directa per l'Administració.

Article 66. *Crèdits.*

D'acord amb la normativa de la Unió Europea, les Administracions públiques fomentaran la creació de línies de crèdit bonificades per a finançar les inversions forestals. Estos crèdits podran ser compatibles amb les subvencions i incentius.

TÍTOL VII Règim sancionador

CAPÍTOL I Infraccions

Article 67. *Tipificació de les infraccions.*

Als efectes d'esta llei, i sense perjudi del que dispose respecte d'això la legislació autonòmica, es consideren infraccions administratives les següents:

- a) El canvi d'ús forestal sense autorització.
- b) La utilització de forests de domini públic sense la corresponent concessió o autorització per a aquells usos que la requereixen.
- c) La crema, arrancada o inutilització d'exemplars arboris d'espècies forestals, excepte casos excepcionals autoritzats o d'intervenció administrativa, justificats per raons de gestió de la forest.
- d) L'ús de foc en les forests i àrees confrontants en les condicions, èpoques, llocs o per a activitats no autoritzades.
- e) L'incompliment de les disposicions que regulen l'ús del foc dictades en matèria de prevenció i extinció d'incendis forestals.
- f) La modificació substancial de la coberta vegetal de la forest sense la corresponent autorització.
- g) El repoblament o reforestació amb materials de reproducció expressament prohibits.
- h) La realització d'aprofitaments forestals sense autorització administrativa o, si és el cas, notificació del titular i, en general, la realització de qualsevol activitat no autoritzada o notificada, quan estos requisits siguen obligatoris.
- i) La realització de vies d'extracció, pistes, camins o qualsevol altra obra quan no estiga prevista en els corresponents projectes d'ordenació o plans d'ordenació de forests o, si és el cas, PORF, o sense estar expressament autoritzada per l'òrgan forestal de la comunitat autònoma.
- j) El pasturatge en les forests on es trobe prohibit o es realitze en violació de les normes establides a este efecte per l'òrgan forestal de la comunitat autònoma.
- k) El trànsit o la permanència en camins o zones forestals on hi haja prohibició expressa en este sentit.
- l) Qualsevol incompliment greu que afecte el normal desenvolupament de la forest, del contingut dels projectes d'ordenació de forests, plans d'ordenació de forests o plans d'aprofitaments, així com les seues corresponents autoritzacions, sense causa tècnica justificada i notificada a l'òrgan forestal de la comunitat autònoma per a la seua aprovació.
- m) L'incompliment de les disposicions encaminades a la restauració i reparació dels danys ocasionats a les forests i, en particular, els ocasionats per accions tipificades com a infracció, així com de les mesures cautelars dictades a este efecte.
- n) L'abocament no autoritzat de residus en terrenys forestals.
- ñ) L'alteració dels senyals i mollons que delimiten les forests públiques delimitades.
- o) L'obstrucció per acció o omissió de les actuacions d'investigació, inspecció i control de les Administracions públiques i dels seus agents, en relació amb

les disposicions d'esta llei i de les seues normes de desplegament.

- p) L'incompliment de les obligacions d'informació a l'Administració per part dels particulars.
- q) L'incompliment, total o parcial, d'altres obligacions o prohibicions establides en esta llei.

Article 68. *Classificació de les infraccions.*

1. Són infraccions molt greus:

- a) Les infraccions tipificades en els paràgrafs a) a n) de l'article anterior, quan els fets constitutius de la infracció hagen causat a la forest danys el termini de reparació o restauració dels quals siga superior a 10 anys.
- b) La infracció tipificada en el paràgraf ñ) de l'article anterior, quan l'alteració de senyals i mollons impedisca la determinació sobre el terreny dels límits legalment establits.

2. Són infraccions greus:

- a) Les infraccions tipificades en els paràgrafs a) a n) de l'article anterior, quan els fets constitutius de la infracció hagen causat a la forest danys el termini de reparació o restauració de la qual siga inferior a 10 anys i superior a sis mesos.
- b) La infracció tipificada en el paràgraf ñ) de l'article anterior, quan l'alteració de senyals i mollons no impedisca la identificació dels límits reals de la forest pública delimitada.
- c) La infracció tipificada en el paràgraf o) de l'article anterior.

3. Són infraccions lleus:

- a) Les infraccions tipificades en els paràgrafs a) a n) de l'article anterior, quan els fets constitutius de la infracció no hagen causat danys a la forest o quan, havent-hi dany, el termini per a la seua reparació o restauració no excedisca de sis mesos.
- b) Les infraccions tipificades en els apartats p) i q) de l'article anterior.

Article 69. *Mesures cautelars.*

L'Administració competent, o els seus agents de l'autoritat, podran adoptar les mesures de caràcter provisional que estimen necessàries, incloent-hi el decomís, per a evitar la continuïtat del dany ocasionat per l'activitat presumptament infractora.

A l'inici del procediment i d'acord amb la legislació aplicable en cada cas, l'Administració competent haurà de ratificar estes mesures. Així mateix, podrà imposar noves mesures cautelars per a assegurar l'eficàcia de la resolució final que pugua recaure.

Article 70. *Responsables de les infraccions.*

1. Seran responsables de les infraccions previstes en esta llei les persones físiques o jurídiques que incórreguen en aquelles i, en particular, la persona que directament realitze l'activitat infractora o la que ordene la dita activitat quan l'executor tinga amb aquella una relació contractual o de fet, sempre que es demostre la seua dependència de l'ordenant.
2. Quan no siga possible determinar el grau de participació de les distintes persones que hagen intervingut

en la realització d'una infracció, la responsabilitat serà solidària, sense perjudici del dret a repetir davant d'altres participants, per part d'aquell o aquells que hagen fet front a les responsabilitats.

Article 71. *Prescripció de les infraccions.*

1. El termini de prescripció de les infraccions serà de cinc anys per a les molt greus, tres anys per a les greus i un any per a les lleus.

2. El termini de prescripció començarà a comptar a partir de la data en què la infracció s'haja comés.

3. Interromprà la prescripció la iniciació, amb coneixement de l'interessat, del procediment sancionador, reprenent-se el termini de prescripció si l'expedient sancionador està paralitzat durant un mes per causa no imputable al presumpte responsable.

Article 72. *Responsabilitat penal.*

1. Quan la infracció pugui ser constitutiva de delicte o falta, l'Administració instructora informará l'òrgan jurisdiccional competent, i se suspendrà la tramitació del procediment sancionador mentre l'autoritat judicial no haja dictat sentència ferma o resolució que pose fi al procés.

2. La sanció penal exclourà la imposició de sanció administrativa en els casos en què s'aprecie la identitat del subjecte, del fet i del fonament. Si no s'ha estimat l'existència de delicte o falta, l'òrgan competent continuarà, si és el cas, l'expedient sancionador tenint en compte els fets declarats provats en la resolució ferma de l'òrgan judicial competent.

CAPÍTOL II

Sancions

Article 73. *Potestat sancionadora.*

1. La sanció de les infraccions correspondrà, excepte el que disposa l'apartat 2, a l'òrgan de la comunitat autònoma que tinga atribuïda la competència en cada cas.

2. Competeix a l'Administració General de l'Estat la imposició de sancions en aquells supòsits en què la infracció administrativa haja recaigut en àmbit i sobre matèries de la seua competència.

Article 74. *Classificació.*

Les infraccions tipificades en este títol seran sancionades amb les multes següents:

a) Les infraccions lleus, amb multa de 100 a 1.000 euros.

b) Les infraccions greus, amb multa de 1.001 a 100.000 euros.

c) Les infraccions molt greus, amb multa de 100.001 a 1.000.000 euros.

Article 75. *Proporcionalitat.*

Dins dels límits establits en l'article anterior, les sancions s'imposaran atenent les circumstàncies del responsable:

a) Intensitat del dany causat.

b) Grau de culpa.

c) Reincidència.

d) Benefici econòmic obtingut per l'infractor.

Article 76. *Reducció de la sanció.*

Podrà reduir-se la sanció o la seua quantia, sempre que l'infractor haja corregit la situació creada per la comissió de la infracció en el termini que s'assenyale en el corresponent requeriment.

Article 77. *Reparació del dany i indemnització.*

1. Sense perjudici de les sancions penals o administratives que en cada cas siguen procedents, l'infractor haurà de reparar el dany causat en la forma i condicions fixades per l'òrgan sancionador. Esta obligació és imprescriptible en el cas de danys al domini públic forestal.

2. La reparació tindrà com a objectiu la restauració de la forest o ecosistema forestal danyat a la situació prèvia als fets constitutius de la infracció sancionada. Quan la reparació no siga possible, l'Administració podrà requerir la indemnització corresponent.

3. Podrà requerir-se així mateix indemnització en els casos en què el benefici econòmic de l'infractor siga superior a la màxima sanció prevista. Esta indemnització serà com a màxim del doble de la quantia d'este benefici.

4. Els danys ocasionats a la forest i el termini per a la seua reparació o restauració es determinaran segons criteri tècnic degudament motivat en la resolució sancionadora.

Article 78. *Multes coercitives i execució subsidiària.*

1. Si els infractors no procediren a la reparació o indemnització, d'acord amb el que estableix l'article 77, i una vegada transcorregut el termini assenyalat en el requeriment corresponent, l'Administració instructora podrà acordar la imposició de multes coercitives o l'execució subsidiària.

2. Les multes coercitives seran reiterades per lapses de temps que siguen suficients per a complir el que s'ordena, i la quantia de cada una de les dites multes no superarà el 20 per cent de la multa fixada per la infracció comesa.

3. L'execució per l'Administració de la reparació ordenada serà a costa de l'infractor.

Article 79. *Decomís.*

L'Administració competent podrà acordar el decomís tant dels productes forestals il·legalment obtinguts com dels instruments i mitjans utilitzats en la comissió de la infracció.

Article 80. *Prescripció de les sancions.*

1. Les sancions imposades per la comissió de faltes molt greus prescriuran al cap de tres anys, mentres que les imposades per faltes greus o lleus ho faran al cap de dos anys i al cap de d'un any, respectivament.

2. El termini de prescripció de les sancions començarà a comptar-se des de l'endemà del dia en què adquirisca fermesa la resolució per la qual s'imposa la sanció.

3. Interromprà la prescripció, la iniciació, amb co-neixement de l'interessat, del procediment d'execució, tornarà a transcórrer el termini si aquell està paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable a l'infractor.

Disposició addicional primera. *Consortcis i convenis de repoblació.*

1. Els consortcis i convenis de repoblació emparats per la legislació que es deroga en la disposició derogatòria única d'esta llei continuaran vigents fins a la data de la seua finalització.

2. Sense perjudi del que disposa l'apartat anterior, les comunitats autònomes podran substituir els consortcis i convenis de repoblació subscrits entre l'Administració forestal i els propietaris de forests per altres figures contractuals en què no seria exigible una compensació econòmica a favor de l'Administració o condonar el seu deute, sempre que es compte amb l'acord dels propietaris i que concórrega alguna de les condicions següents:

a) Els beneficis indirectes i l'interés social que genere el manteniment de la coberta vegetal superen els de les rendes directes de la forest.

b) El propietari del sòl es comprometa a conservar adequadament la massa forestal creada per aquells consortcis o convenis per mitjà de l'aplicació d'un instrument de gestió.

c) Aquelles altres que fixe la comunitat autònoma.

Disposició addicional segona. *Règims especials.*

1. Les forests de l'Estat que pertanyen al domini públic per afectació al Patrimoni Nacional es regixen per la seua legislació específica, i els és d'aplicació el que disposa esta llei quan això no siga contrari als fins a què van ser afectades.

2. En el territori forestal del domini públic forestal de titularitat estatal adscrit al Ministeri de Defensa, així com en les zones d'interés per a la Defensa i en aquells territoris en què el Ministeri de Defensa exercisca activitats en virtut de qualsevol títol jurídic, l'aplicació del que disposa esta llei estarà subordinada als fins de la Defensa Nacional.

En particular, en estos territoris la defensa contra incendis forestals serà responsabilitat del Ministeri de Defensa, amb l'assessorament tècnic del Ministeri de Medi Ambient.

3. El territori forestal de titularitat estatal inclòs en els parcs nacionals s'administra en el règim de cogestió establert en la Llei 41/1997, de 5 de novembre, per la qual es modifica la Llei 4/1989, de 27 de març, de Conservació dels Espais Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres.

Disposició addicional tercera. *Participació forestal en la declaració d'espais naturals protegits.*

En el procediment de declaració de forests com a espais naturals protegits serà preceptiva la participació de l'òrgan forestal de la comunitat autònoma quan este siga diferent de l'òrgan declarant.

Disposició addicional quarta. *Ús energètic de la biomassa forestal residual.*

El Govern elaborarà, en col·laboració amb les comunitats autònomes, una estratègia per al desenvolupament de l'ús energètic de la biomassa forestal residual,

d'acord amb els objectius indicats en el Pla de foment de les energies renovables a Espanya.

Disposició addicional quinta. *Societats de propietaris forestals.*

El Govern remetrà a les Corts Generals en el termini de dos anys des de l'aprovació d'esta llei una proposta de modificació de la legislació de societats que incorpore una nova figura que s'adeqüe a les especificitats forestals.

Disposició addicional sexta. *Administracions públiques competents.*

La referència que es fa en el text d'esta llei a les comunitats autònomes s'entendrà que inclou també les Ciutats de Ceuta i Melilla i, si és el cas, els òrgans forals dels Territoris Històrics del País Basc i els Ajuntaments i Consells Insulars i altres entitats locals amb competències en matèria forestal, reconegudes en la normativa autonòmica.

Disposició addicional setèima. *Canvi climàtic.*

Les Administracions públiques elaboraran, en l'àmbit del Conveni Marc de les Nacions Unides sobre Canvi Climàtic, un estudi sobre les necessitats d'adaptació del territori forestal espanyol al canvi climàtic, incloent-hi una anàlisi dels mètodes d'ordenació i tractaments silvícoles més adequats per a la dita adaptació.

Disposició addicional octava. *Ocupacions en forests de domini públic forestal per raons de la Defensa Nacional.*

1. Podran establir-se dret de pas i autoritzar-se ocupacions temporals en forests del domini públic forestal, motivades per interès de la Defensa Nacional, conforme al procediment i terminis que reglamentàriament es determinen.

2. En cas de discrepància entre les Administracions públiques implicades, la resolució de l'expedient d'establiment del dret de pas o ocupació a què es referix l'apartat anterior es resoldrà conforme al procediment previst en l'apartat 4 de l'article 18 d'esta llei.

3. En aquelles activitats realitzades per raons de la Defensa Nacional que comporten risc directe d'incendis, el Ministeri de Defensa dotarà els territoris afectats d'infraestructures preventives i equips d'extinció d'acord amb els plans tècnics aprovats pel Ministeri de Medi Ambient.

Disposició addicional novena. *Mecenatge.*

Als efectes del que preveu l'apartat 1 de l'article 3 de la Llei 49/2002, de 23 de desembre, del règim fiscal de les entitats sense fins lucratius i dels incentius fiscals al mecenatge, es consideraran inclosos entre els fins d'interés general els orientats a la gestió forestal sostenible.

Disposició addicional deu. *Gestió de forests pro indivís.*

1. Per a la gestió de la forest la titularitat de la qual corresponga pro indivís a més de deu propietaris coneguts, podrà constituir-se una junta gestora que administrarà els interessos de tots els copropietaris.

2. Per a la constitució de la junta gestora a què es referix l'apartat anterior, l'òrgan forestal de la comunitat autònoma convocarà tots els copropietaris, garantirà la màxima difusió i publicitat de l'esmentada convocatòria i és prou l'acord de la totalitat dels assistents a esta perquè la dita constitució es considere vàlida.

3. La junta gestora que es constituísca podrà autoritzar els actes d'administració ordinària i extraordinària, gestió i gaudi de la forest i de tots els seus productes, i l'alienació de qualsevol classe d'aprofitaments forestals, energètics i miners, així com qualsevol altre acte per al qual estiguen habilitats els propietaris d'acord amb esta llei. Així mateix, podrà realitzar contractes amb l'Administració, salvaguardant sempre els drets de tots els copropietaris.

4. Els beneficis que es generen corresponents a les parts de la propietat no aclarides hauran d'invertir-se en la millora de la forest. En cas de no poder identificar-se la propietat no aclarida, haurà d'invertir-se en la dita millora almenys el 15 per cent del benefici total obtingut pels copropietaris.

Disposició transitòria primera. *Servituds en forests demaniales.*

Les Administracions gestores de les forests que passen a integrar el domini públic forestal revisaran, en el termini de 10 anys des de l'entrada en vigor d'esta llei, les servituds i altres gravàmens que afecten estes forests, per a garantir la seua compatibilitat amb el seu caràcter demanial i amb els principis que inspiren esta llei.

Disposició transitòria segona. *Termini per a l'ordenació de forests.*

La forest que tinga l'obligació, conforme al que disposa l'article 33, de disposar d'instrument de gestió forestal, tindran un període de 15 anys des de l'entrada en vigor d'esta llei per a dotar-se d'aquell.

Disposició transitòria tercera. *Incentius econòmics en forests no ordenades.*

Durant un termini de 10 anys des de l'entrada en vigor d'esta llei, els propietaris de forests no ordenades podran acollir-se als incentius a què es referix l'article 63, podent ser objecte de subvenció o crèdit l'elaboració del corresponent instrument de gestió forestal. Passat este període se li denegarà d'ofici qualsevol incentiu mentre no es doten d'instrument de gestió o, si és el cas, i tal com es preveu en l'article 63.2, s'inclouen en un PORF.

Si durant este termini es produïx un canvi de propietat, el termini de 10 anys per al nou propietari començarà a comptar del moment de la transmissió.

Disposició transitòria quarta. *Forests declarades d'utilitat pública amb anterioritat a esta llei.*

A l'efecte del que preveu l'article 16, es consideren inclosos en el Catàleg de Forests d'Utilitat Pública totes les forests declarades d'utilitat pública amb anterioritat a l'entrada en vigor d'esta llei.

Disposició transitòria quinta. *Forests declarades protectores amb anterioritat a esta llei.*

Als efectes del que preveu l'article 24, es consideren incloses en el Registre de Forests Protectores totes les

forests declarades com a tal amb anterioritat a l'entrada en vigor d'esta llei.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

1. Queden derogades les lleis següents:

a) Llei de 10 de març de 1941, sobre el Patrimoni Forestal de l'Estat.

b) Llei de 8 de juny de 1957, de Forests.

c) Llei 81/1968, de 5 de desembre, sobre Incendis Forestals.

d) Llei 22/1982, de 16 de juny, sobre repoblacions gratuïtes a càrrec del Pressupost de l'ICONA en terrenys inclosos en el Catàleg de Forests d'Utilitat Pública.

e) Llei 5/1977, de 4 de gener, de Foment de la Producció Forestal.

2. Les normes reglamentàries dictades en desplegament dels textos derogats als quals es referix l'apartat anterior continuaran vigents, mentre no s'oposen al que preveu esta llei, fins a l'entrada en vigor de les normes que puguen dictar-se en el seu desplegament.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei 4/1989, de 27 de març, de Conservació dels Espais Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres.*

La Llei 4/1989, de 27 de març, queda modificada en els termes assenyalats a continuació:

U. S'incorpora en el títol III de la Llei 4/1989, de 27 de març, de Conservació dels Espais Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres, el capítol II bis amb la redacció següent:

«CAPÍTOL II bis

De la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000

Article 20 bis. *Xarxa Ecològica Europea Natura 2000.*

Formen part de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000 les zones especials de conservació i les zones d'especial protecció per a les aus.

Article 20 ter. *Zones especials de conservació.*

Les zones especials de conservació són els espais delimitats per a garantir el manteniment o, si és el cas, el restabliment, en un estat de conservació favorable, dels tipus d'hàbitats naturals d'interès comunitari i dels hàbitats de les espècies d'interès comunitari, establits d'acord amb la normativa comunitària.

Article 20 quater. *Zones d'especial protecció per a les aus.*

1. Les zones d'especial protecció per a les aus són els espais delimitats per a l'establiment de mesures de conservació especials a fi d'assegurar la supervivència i la reproducció de les espècies d'aus, en particular, de les incloses en l'annex II d'esta llei i de les migratòries no incloses en el mencionat annex però l'arribada de les quals siga regular.

2. Seran declarades zones d'especial protecció per a les aus els espais més adequats en nombre i

en superfície per a la conservació de les espècies assenyalades en l'apartat anterior. En el cas de les espècies migratòries es tindran en compte les necessitats de protecció de les seues àrees de reproducció, de muda, d'hivernada i les seues zones de descans, atribuint particular importància a les zones humides i molt especialment a les d'importància internacional.

3. Les comunitats autònomes donaran compte al Ministeri de Medi Ambient de les zones d'especial protecció per a les aus declarades en el seu àmbit respectiu, a l'efecte de la seua comunicació a la Comissió Europea, de conformitat amb el que estableix l'article 10 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

4. En les zones d'especial protecció per a les aus hauran d'establir-se mesures de conservació adequades per a evitar el deteriorament dels seus hàbitats, així com les pertorbacions que puguen afectar significativament les aus. Esta obligació no eximix en cap cas els òrgans competents del deure d'adoptar les mesures necessàries per a evitar el deteriorament o la contaminació dels hàbitats exteriors a les zones d'especial protecció per a les aus.

5. Les mesures a què es referix l'apartat anterior podran establir-se, si és el cas, per mitjà de plans de gestió específics o bé integrades en altres plans de desenvolupament o instruments de planificació, d'acord amb les exigències i objectius assenyalats en el mencionat paràgraf.»

Dos. Es modifica l'apartat 1 de l'article 21 de la Llei 4/1989, de 27 de març, que tindrà la redacció següent:

«1. La declaració i gestió dels parcs, reserves naturals, monuments naturals, paisatges protegits i zones de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000 correspondrà a les comunitats autònomes en l'àmbit territorial de les quals es troben ubicats, sense perjuí del que disposa el capítol següent i de les competències estatals, en especial, pel que fa al mar territorial.»

Tres. Es modifica l'apartat 4 de l'article 26 de la Llei 4/1989, de 27 de març, que tindrà la redacció següent:

«4. Queda prohibit alterar i destruir la vegetació, així com donar mort, danyar, molestar o inquietar intencionadament els animals silvestres, siga quin siga el mètode emprat; esta prohibició inclou la retenció i la captura en viu dels animals silvestres, i la destrucció o dany, recol·lecció i retenció dels seus nius, de les seues cries o dels seus ous, estos últims inclús estant buits. En relació amb estos, queden igualment prohibits la possessió, tràfic i comerç d'exemplars vius o morts o de les seues restes, incloent-hi el comerç exterior.

Les dites prohibicions seran d'especial aplicació als animals silvestres compresos en alguna de les categories enunciades en l'article 29.»

Quatre. L'annex de la Llei 4/1989, de 27 de març, passa a ser el seu annex I.

Cinc. S'hi inclou un nou annex II en la Llei 4/1989, de 27 de març, amb el contingut següent:

«ANNEX II

1. *Gavia stellata*, Agullat menut.
2. *Gavia arctica*, Agulla ártic.
3. *Gavia immer*, Agullat gros.
4. *Podiceps auritus*, Escabussó orellut.
5. *Pterodroma madeira*, Petrell de Madeira.
6. *Pterodroma feae*, Petrell de cap verd.
7. *Bulweria bulwerii*, Petrell de Bulwer.
8. *Calonectris diomedea*, Baldriga cendrosa.
9. *Puffinus puffinus mauretanicus*, Baldriga balear.
10. *Puffinus assimilis*, Baldriga menuda.
11. *Pelagodroma marina*, Petrell carabanc.
12. *Hydrobates pelagicus*, Escateret.
13. *Oceanodroma leucorhoa*, Petrell cuaforçat.
14. *Oceanodroma castro*, Petrell de tempesta de Madeira.
15. *Phalacrocorax aristotelis desmarestii*, Corb marí emplomallat (mediterrani).
16. *Phalacrocorax pygmeus*, Corb marí pigmeu.
17. *Pelecanus onocrotalus*, Pelicà comú.
18. *Pelecanus crispus*, Pelicà cresp.
19. *Botaurus stellaris*, Vítol.
20. *Ixobrychus minutus*, Gomet comú.
21. *Nycticorax nycticorax*, Martinet.
22. *Ardeola ralloides*, Martinet ros.
23. *Egretta garzetta*, Martinet blanc.
24. *Egretta alba*, Agró blanc.
25. *Ardea purpurea*, Agró roig.
26. *Ciconia nigra*, Cigonya negra.
27. *Ciconia ciconia*, Cigonya blanca.
28. *Plegadis falcinellus*, Picaport.
29. *Platalea leucorodia*, Becplà.
30. *Phoenicopterus ruber*, Flamenc.
31. *Cygnus bewickii* (*Cygnus columbianus bewickii*), Cigne menut.
32. *Cygnus cygnus*, Cigne cantador.
33. *Anser albifrons flavirostris*, Oca riallera grossa.
34. *Anser erythropus*, Oca riallera menuda.
35. *Branta leucopsis*, Oca de galta blanca.
36. *Branta ruficollis*, Oca de collroig.
37. *Tadorna ferruginea*, Ànec canella.
38. *Marmaronetta angustirostris*, Rosseta.
39. *Aythya nyroca*, Roget.
40. *Mergus albellus*, Serreta menut.
41. *Oxyura leucocephala*, Ànec capblanc.
42. *Pernis apivorus*, Aligot vesper.
43. *Elanus caeruleus*, Esparver d'espatles negres.
44. *Milvus migrans*, Milà negre.
45. *Milvus milvus*, Milà reial.
46. *Haliaeetus albicilla*, Àguila marina.
47. *Gypaetus barbatus*, Trenalòs.
48. *Neophron percnopterus*, Aufrany.
49. *Gyps fulvus*, Voltor.
50. *Aegypius monachus*, Voltor negre.
51. *Circaetus gallicus*, Àguila marcenca.
52. *Circus aeruginosus*, Arpella vulgar.
53. *Circus cyaneus*, Arpella pàl·lida.
54. *Circus macrourus*, Arpella pàl·lida russa.
55. *Circus pygargus*, Esparver cendrós.
56. *Accipiter gentilis arrigonii*, Astor de Còrsega i Sardenya).
57. *Accipiter nisus granti*, Esparver comú (subesp. de les illes Canàries i arxipèlag de Madeira).
58. *Accipiter brevipes*, Esparver grec.
59. *Buteo rufinus*, Aligot rogenic.
60. *Aquila pomarina*, Àguila cridanera pomerània.
61. *Aquila clanga*, Àguila cridanera.

62. *Aquila heliaca*, Àguila imperial.
 63. *Aquila adalberti*, Àguila imperial ibèrica.
 64. *Aquila chrysaetos*, Àguila reial.
 65. *Hieraaetus pennatus*, Àguila calçada.
 66. *Hieraaetus fasciatus*, Àguila de panxa blanca.
 67. *Pandion haliaetus*, Àguila pescadora.
 68. *Falco naumanni*, Soliguer xicotet.
 69. *Falco columbarius*, Merla.
 70. *Falco eleonora*, Falcó de la reina.
 71. *Falco biarmicus*, Falcó llaner.
 72. *Falco rusticolus*, Falcó grifalt.
 73. *Falco peregrinus*, Falcó pelegrí.
 74. *Bonasa bonasia*, Grévol.
 75. *Lagopus mutus pyrenaicus*, Perdiu blanca pirinenca.
 76. *Lagopus mutus helveticus*, Perdiu blanca alpina.
 77. *Tetrao tetrax tetrax*, Gall de cua forçada (continental).
 78. *Tetrao urogallus*, Gall fer.
 79. *Alectoris graeca saxatilis*, Perdiu grega alpina.
 80. *Alectoris graeca whittakeri*, Perdiu grega siciliana.
 81. *Alectoris barbara*, Perdiu d'Àfrica.
 82. *Perdix perdix italica*, Perdiu xarra itàlica.
 83. *Perdix perdix hispaniensis*, Perdiu xarra ibèrica.
 84. *Porzana porzana*, Polla pintada.
 85. *Porzana parva*, Picardó.
 86. *Porzana pusilla*, Rasplet.
 87. *Crex crex*, Guatla maresa.
 88. *Porphyrio porphyrio*, Polla blava.
 89. *Fulica cristata*, Fotja banyuda.
 90. *Turnix sylvatica*, Guatla andalusa.
 91. *Grus grus*, Grua comuna.
 92. *Tetrax tetrax*, Sisó.
 93. *Chlamydotis undulata*, Hubara.
 94. *Otis tarda*, Pioc salvatge.
 95. *Himantopus himantopus*, Territ camallarg.
 96. *Recurvirostra avosetta*, Bec d'alena.
 97. *Burhinus oedipnemos*, Torlit.
 98. *Cursorius cursor*, Corredor.
 99. *Glareola pratincola*, Perdiu de mar.
 100. *Charadrius morinellus* (*Eudromias morinellus*) Corriol pit-roig.
 101. *Pluvialis apricaria*, Fusell.
 102. *Hoplopterus spinosus*, Judia esperonada.
 103. *Philomachus pugnax*, Redonell.
 104. *Gallinago media*, Becadell gros.
 105. *Limosa lapponica*, Tètol cuabarrat.
 106. *Numenius tenuirostris*, Siglot becfí.
 107. *Tringa glareola*, Xerlovita camagroga.
 108. *Xenus cinereus*, Siseta cendrosa.
 109. *Phalaropus lobatus*, Escuraflascons becfí.
 110. *Larus melanocephalus*, Gavina capnegra.
 111. *Larus genei*, Gavina capblanca.
 112. *Larus audouinii*, Gavina corsa.
 113. *Gelochelidon nilotica*, Curroc.
 114. *Sterna caspia*, Xatrac gros.
 115. *Sterna sandvicensis*, Xatrac becllarg.
 116. *Sterna dougallii*, Xatrac rosat.
 117. *Sterna hirundo*, Xatrac comú.
 118. *Sterna paradisaea*, Xatrac àrtic.
 119. *Sterna albifrons*, Xatrac menut.
 120. *Chlidonias hybridus*, Fumarell de galta blanca.
 121. *Chlidonias niger*, Fumarell negre.
 122. *Uria aalge ibericus*, Somorgollaire.
 123. *Pterocles orientalis*, Xurra.
 124. *Pterocles alchata*, Ganga.
 125. *Columba palumbus azorica*, Tudó de les Açores.
 126. *Columba trocaz*, Tudó canari.
 127. *Columba bollii*, Colom canari de Bolle.
 128. *Columba junoniae*, Xixella canària.
 129. *Bubo bubo*, Brúfol.
 130. *Nyctea scandiaca*, Brúfol blanc.
 131. *Sumia ulula*, Mussol esparverenc.
 132. *Glaucidium passerinum*, Mussol menut.
 133. *Strix nebulosa*, Gamarús de Lapònia.
 134. *Strix uralensis*, Gamarús dels Urals.
 135. *Asio flammeus*, Mussol marí.
 136. *Aegolius funereus*, Mussol pirinenc.
 137. *Caprimulgus europaeus*, Enganyapastors.
 138. *Apus caffer*, Falcia cuablanca africana.
 139. *Alcedo atthis*, Blavet.
 140. *Coracias garrulus*, Cavallet.
 141. *Picus canus*, Picot cendrós.
 142. *Dryocopus martius*, Picot negre.
 143. *Dendrocopos major canariensis*, Picot garser gros.
 144. *Dendrocopos major thanneri*, Picot garser de Gran Canària.
 145. *Dendrocopos synacus*, Picot garser siríac.
 146. *Dendrocopos medius*, Picot garser mitjà.
 147. *Dendrocopos leucotos*, Picot dorsiblanc.
 148. *Picooides tridactylus*, Picot tridàctil.
 149. *Chersophilus duponti*, Alosa becuda.
 150. *Melanocorypha calandra*, Calàndria.
 151. *Calandrella brachydactyla*, Terrorola.
 152. *Galerida theklae*, Cogullada fosca.
 153. *Lullula arborea*, Cotoliu.
 154. *Artthus campestris*, Titeta d'estiu.
 155. *Troglodytes troglodytes fridariensis*, Caragollet de Fair Isle.
 156. *Luscinia svecica*, Cotxa blava.
 157. *Saxicola dacotiae*, Bitxac canari.
 158. *Oenanthe leucura*, Còlbia negra.
 159. *Acrocephalus melanopogon*, Xitxarra mostatxada.
 160. *Acrocephalus paludicola*, Xitxarra d'aigua.
 161. *Hippolais olivetorum*, Bosqueta dels olivers.
 162. *Sylvia sarda*, Busquereta sarda.
 163. *Sylvia undata*, Busquereta cuallarga.
 164. *Sylvia rueppelli*, Tallarol golanegre.
 165. *Sylvia nisoria*, Tallarol esparverenc.
 166. *Ficedula parva*, Papamosques menut.
 167. *Ficedula semitorquata*, Papamosques de mig collar.
 168. *Ficedula albicollis*, Papamosques de collar.
 169. *Sitta krueperi*, Pica-soques de Krüper.
 170. *Sitta whiteheadi*, Pica-soques cors.
 171. *Lanius collurio*, Capsot d'esquena roja.
 172. *Lanius minor*, Capsot menut.
 173. *Pyrhocorax pyrrhocorax*, Gralla de bec roig.
 174. *Fringilla coelebs ombriosa*, Pinsà comú.
 175. *Fringilla teydea*, Pinsà del Teide.
 176. *Loxia scotica*, Trencapinyes escocés.
 177. *Bucanetes githagineus*, Pinsà trompeter.
 178. *Pyrhula murina*, Pinsà borroner de les Açores.
 179. *Emberiza cineracea*, Sit negre.
 180. *Emberiza hortulana*, Hortolà.
 181. *Emberiza caesia*, Hortolà cendrós.»

Sis. Queda derogat l'apartat 5 de l'article 28 de la Llei 4/1989, de 27 de març.

Set. S'autoritza el Govern per a modificar per reial decret l'annex II de la Llei 4/1989, de 27 de març, per a adequar-lo a la normativa de la Unió Europea.

Disposició final segona. *Habilitació competencial.*

1. Esta Llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.23a de la Constitució i té, per tant, caràcter bàsic (legislació bàsica sobre forests, aprofitaments forestals i protecció del medi ambient), sense perjudi del que disposen els dos apartats següents.

2. Tenen caràcter bàsic a l'empara d'altres preceptes constitucionals els articles 12, 14, 15, 16, 17, 18, apartat 4, 20, 21, 36, apartat 4, 47, apartat 3, disposició addicional segona, apartat 1, i disposició transitòria primera, per dictar-se a l'empara de l'article 149.1.18a de la Constitució.

3. Els següents preceptes i disposicions es dicten a l'empara de títols competencials exclusius de l'Estat:

a) Els articles 18, apartats 1, 2 i 3, 19, 22, 25 i la disposició addicional deu, que es dicten a l'empara de l'article 149.1.8a de la Constitució, sense perjudi de la conservació, modificació i desplegament per les comunitats autònomes dels drets civils, forals o especials, allí on hi haja.

b) El capítol I del títol V, per dictar-se a l'empara de l'article 149.1.15a de la Constitució.

c) La disposició addicional novena, per dictar-se a l'empara de l'article 149.1.14a de la Constitució.

Disposició final tercera. *Habilitació normativa.*

El Govern, en l'àmbit de les seues competències, dictarà les disposicions necessàries per al desplegament d'esta llei. Les Instruccions bàsiques per a l'ordenació i aprofitament de forests referides en l'article 32 s'elaboraran amb les comunitats autònomes i s'aprovaran en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'esta llei.

Disposició final quarta. *Potestats reglamentàries a Ceuta i Melilla.*

Les Ciutats de Ceuta i Melilla exerciran les potestats normatives reglamentàries que tenen atribuïdes per les Lleis Orgàniques 1/1995 i 2/1995, de 13 de març, dins del marc d'esta llei i de les que l'Estat promulgue a este efecte.

Disposició final cinquena. *Actualització de multes.*

Es faculta el Govern per a actualitzar mitjançant un reial decret la quantia de les multes establides en esta llei d'acord amb els índexs de preus de consum.

Disposició final sexta. *Entrada en vigor de la llei.*

La present llei entrarà en vigor al cap de tres mesos de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 21 de novembre del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

21340 LLEI 44/2003, de 21 de novembre, d'Ordenació de les Professions Sanitàries. («BOE» 280, de 22-11-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

La primera regulació de les professions sanitàries a Espanya es produïx a mitjan segle XIX, perquè ja el Reglament per a les Subdelegacions de Sanitat Interior del Regne, de 24 de juliol de 1848, determinava que l'exercici de les professions de Medicina, Farmàcia i Veterinària estava comprés dins del ram de la Sanitat.

Per la llei de 28 de novembre de 1855, sobre el Servei General de Sanitat, es van instituir els Jurats Metges Provincials de Qualificació, que tenien com a objecte previndre, amonestar i qualificar les faltes que cometieren els professionals en l'exercici de les seues facultats, així com regularitzar-ne els honoraris, reprimir els abusos i establir una severa moral mèdica.

Tant la llei de 1855 com la Instrucció General de 12 de gener de 1904, es van preocupar de reglamentar, tan sols embrionàriament, l'exercici professional del que van denominar «l'art de curar» amb l'establiment d'un registre de professionals que van posar a càrrec dels Subdelegats de Sanitat.

L'entrada en vigor, ja a mitjan segle XX, d'altres lleis sanitàries, va suposar l'abandó del sistema d'ordenació seguit fins llavors. La llei de Bases de la Sanitat Nacional, de 25 de novembre de 1944, va dedicar únicament la seua base 12 a l'organització professional de metges, practicants i odontòlegs, amb una única previsió, que hi haja corporacions professionals.

La llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, únicament es referix a l'exercici lliure de les professions sanitàries, sense afrontar la seua regulació, encara que preveu, com a competència de l'Estat, l'homologació de programes de formació postgraduada, perfeccionament i especialització de personal sanitari, així com l'homologació general dels llocs de treball dels servicis sanitaris. Això és així perquè la llei General de Sanitat és una norma de naturalesa predominantment organitzativa, l'objectiu primordial de la qual és establir l'estructura i funcionament del sistema sanitari públic en el nou model polític i territorial de l'Estat que deriva de la Constitució de 1978.

A causa d'això, l'essencial de l'exercici de la medicina i de la resta de les professions sanitàries, amb l'única excepció de l'odontologia i altres professions relacionades amb la salut dental, a les quals es referix la llei 10/1986, de 17 de març, queda deferit a altres disposicions, ja siguen les reguladores del sistema educatiu, ja les de les relacions amb els pacients, ja les relatives als drets i deures dels professionals o ja les que regulen les relacions de servici dels professionals amb els centres o les institucions i corporacions públiques i privades.

Esta situació de pràctic buit normatiu, unida a l'íntima connexió que l'exercici de les professions sanitàries